

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, július 19.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A reprezentálás.

A tömeggyónások kirendelése Aradon.

Egy aradi takarékpénztár amortizációs kölcsönei.

Nazarénus rabkatonák az aradi várban.

Az aradi botrány.

A „modern” ügyvéd.

Ünnep a laktanyában.

Parasztleányból énekesnő.

Csaló aradi ügynök.

Baross Gábor kossorúja.

Gyilkosság az idyll után.

Tárca: Kató. Irta: Juhász Sándor.

Csarnok: János. Irta: Móra István.

A reprezentálás.

Arad, július 18

A Kormos Adolf kuriai bíró dolgában engem egyáltalán nem érdekel a személy. Ha Kormos Adolf bűnös, az az ő dolga, bűnhődjék: a kir. Kuriát nem érheti sem vád, sem gyanu. Ha Kormos Adolf ártatlan, annál jobb neki.

Érdekel azonban az a társadalmi kérdés, melyet a Kormos-ügy fölszínre vetett. A magasrangú bírák és tisztviselők „standard of life“-je. Minő az életmódja egy magasabb magyar bírónak, egy magasabb-rangú államtisztviselőnek? És minő arányban áll ez életmód az illető urnak a jövedelméhez?

Egy kuriai bírónak van, úgy tudom, mintegy nyolcezer korona évi jövedelme.

Ugyanennyi körülbelül egy miniszteri tanácsos jövedelme. Az államtitkárnak van kerek tízenkétezer korona évi jövedelme. Már most tessék elgondolni, hogy az a kuriai bíró, az a miniszteri tanácsos, az az államtitkár hogyan kénytelen élni, hogy a rangját meg ne sértse. Minő lakást kell tartania, minő háztartást kell vinnie. A neje, aki méltóságos asszony, nem léphet föl úgy, mint egy járásbíróé, neki is a legfőbb bírói fórum rangjának megfelelőleg kell öltözködni; kell látogatásokat tennie és fogadnia, zsurokra mennie és zsurokat adnia. Nem említettem az egyesületeket, melyek tagjául kénytelen beiratkozni a méltóságos ur. Nem említettem a méltóságos ur gyermekeit, kiket nem lehet szüsternek, szabónak nevelni. És nem említettem a kaszinót, illetőleg a kaszinókat.

Ez a méltóságos urnak az életmódja, az ő „standard of life“-je. Ez a rangszerű életmód. Ugy hívják ezt nálunk, hogy *reprezentálás*.

Magyarországon minden ember reprezentál. A kuriai bíró reprezentál; a miniszteri tanácsos reprezentál; az államtitkár reprezentál. De reprezentál az alispán is, a főszolgabíró is, s így nem tudom, vajon a községi bakter vagy a kanász nem reprezentál-e szintén.

Hogy miben áll a reprezentálás, azt tudom. Áll abban, hogy finoman és mindig divatosan ruházkodunk, kaszinóznak, vendégségeket tartunk, pezsgőzünk, a vasuton legalább is második osztályon utazunk,

a vállalkozással járó tiszteséges munkát, mint nem uriasat, megvetjük.

Hogy *mit* reprezentálnak a mi uraink, azt eddig nem sikerült megtudnom, pedig sokat tűnődtem már a dolgon. Magyarországot aligha reprezentálják ők; Magyarországnak nincs szüksége arra, hogy minden kaputos ember egy-egy diplomatának érezze magát, aki az ország fényét akarja feltüntetni. A saját állásuk fényét szintén nem reprezentálhatják a költséges életmódjukkal, hisz annak az állásnak fényt kölcsönöz a tiszteséges munka és nem a kabát, vagy a pezsgő, vagy a gummirádló. Ne zavarjuk össze a dolgokat. Más az, hogy a pincérek és fiakkeresek nagyrabecsülnek-e valakit és más az, hogy a nemzet nagyrabecsül-e valakit. A nemzetet nem a pincérek és a fiakkeresek alkotják, ezeknek lehet imponálni borralalókkal, pezsgőrendeléssel és kocsikázással; a nemzetnek azonban csak tudással és jellemmel lehet imponálni. Tehát legfőképpen önmagukat reprezentálhatják a nagy és kis urak; de az ily módon reprezentált személyiség nem a legelőnyösebb színben tűnik fel az okos szemlélő előtt. Mert a költséges bizonyára nem az ész reprezentációja, hanem a pazarlásé, a hamis uralkodásé, a könnyelműségé.

Uraim, tultengés van nálunk urakban. Az „urat” a szó könnyelmű és léha értelmében véve, mint költséges fokot és nem mint lelki előkelőséget.

Sokan vándorolnak ki évenként Ame-

TÁRCA.

Kató.

Irta: Juhász Sándor.

Csudafényességű mesét szeretnék írni egy leányról, akit mindenki a kis Katónak becézget. Olyan szinte harmatos mesét, mint az ő bársonyos arca, mint az ő fehér lelke és olyan igazat, mint az ő nevető kék szeme. Hullámos hajáról — úgy érzem — ide áramlik az illat hozzám ebbe a moly-ette könyvekkel teli szobába, ahol ezeket a sorokat vetem és összekeveredve az itten csapongó levendulaillattal (édes öreganyám kedvenc virága), kéjes kábulatba ringatja a lelkemet. Ide varázsolódik elibem édes, hamupipóke termete, mosolygó, nevető babuska arca, úgy, amiként utószor láttam lenge, hófehér esküvő ruhában.

Látom most is nevető, boldog, sugaras szemét, amelyekben az a kibeszélhetetlen tengermélység lakozik, mint az átlátszatlan ocean habjai között. Látom, amint lágyan odasimul vőlegényéhez Kovács Déneshez, ahhoz a kiélt husdarabhoz, látom, amint nyílt, tiszta szeme bizalmasan belemerül annak semmit mondó, közömbös tekintetébe. És bámulom azt a hófehér ártatlanságot, azt a mély hitet, — azt az odaadó szeretetet, amely hamvas arcáról lesugárzik.

Az orgona mélabus hangja lassan rezeg át a templom boltíves üregén, a kántor édes-

késen bugja el a mondakáját, a tömjénszag meg száll, száll lassan, tompán a kíváncsi nép fölött.

Mindenki csak a kis menyasszonyt, a kis Katót nézi és mindenki ajakáról önkéntelenül lebben el a hangulatos felkiáltás:

— Mi szép menyasszony! Mi boldog a kis Kató! . . .

*

Egy évvel ezelőtt történt, egy káprázatos tavaszi délelőttön.

A bimbófakadás langyos ideje borít mindent, a szüzi ébredés meséje következett ismét. Egy kissé későn ébredt az új élet: valami boldos, kis ősz-szakálu ember sokáig rázta magáról a dért, a hódarát a földre s a csipős szelek nem akartak egykönnyen engedni a tavaszi mosolygásnak. Hanem aztán, akárcsak egy rihtmikus dal, úgy állt elő észrevétlenül és egyszerre a fakadás, az újraébredés. És a virágok kelyhein néha-néha már ott ringott a harmatcsöpp és a fák ágain már ott dalolt a madár pajkosan, kacéran, mint egy kokott . . .

A kis Kató kissabadult valahogyan az erdőbe, amelyik csak ott kezdődik el a kastélyuk alatt. Csalta, hívta valami előre, be a sűrűségbe, be a csöndbe, a rejtekezébe. Volt egy kis dér is, de a ragyogó napsugarai fölcsókolták azt a fűszálakról. Am a csók nyoma ott maradt, lucskos, nedves volt minden.

Kató azonban nem bánta, csak ment előre. Fölfogta bokáig érő, puha szoknyácskáját és vigan, dalolva lépegett a nem régen vert csa-

pásokon. A gyöngye fűszálak összelapultak lépteik alatt és lábait összecsokolgatták lágyan, édesen. Csöndes szellő is lengett néha-néha, meg-meglibbenté szoknyácskáját és egy kicsi időre előbukkant a — selyem harisnya. — Egy egy gyík kíváncsian bámulta meg és elcsudálkozott a látványon. De ám aztán megijedve visszafutott odujába.

Távrolról vadgalamb turbékolt, bugó hangja busan szállt át a levegőben.

Egy odvas fa körül parányi méhikék döngicséltek. Katóka féltéken tekintett rájuk, hogy vajon észreveszik-e és vajon bántják-e. És remegve állott meg egy percre, mert azoktól a fulánkos katonáktól nagyon félt mindig. — De azok csöndesen duruzsoltak a fészük körül és egyáltalában nem látszottak törődni Katóval. És Kató fölháborodva indult előre. Már elérte a fatörzset, már el is hagyta. De im valami kis játékos méhike utána csap, csak úgy enyelve, mintha virágra szállna. Kató megrémül, ijedten ereszti le egyik kezével szoknyácskáját, a másik kezével pedig hadonászni kezd. És véletlenül pofon üti a kis darazsat. Ám a méhike sem rest és nagy hirtelen beleereszti a lány kezébe a fulánkját. Kató föl sikoltott és futni kezd, rohanni, miközben a fájdalom miatt folytonosan jajgat és önkéntelenül segítségért kiált. Futásközben kibomlik aranyhaja, ruhája is össze-vissza kuszálódik s egyik lábáról lemarad a kis topán. Ő maga se tudja, hogy miért, de fut . . .

És akkor toppan eléje váratlanul egy fiatal

rikába szép Magyarországból. Egy részük megszedi magát. De hogyan? Ugy, hogy odakünn leveti a munkáról, az öltözködésről s az életmódról való itteni előítéleteket. Kint sokat dolgoznak és nem akarnak urat játszani.

Tessék most egy kissé gondolkodni erről a témáról; hány ember tudna vagyont szerezni Magyarországon, ha itt maradna, amerikaiasan kezdene élni. Ha reggeltől estig megfeszítetten dolgozni akarna és nem válogatni a munka nezeit. Ha követné az iskolakönyvek tanítását, hogy a foltos ruha nem szégyen. Ha egy kis számítással vinnék az emberek a háztartást. Ha kilépnének a kaszinóból és ehelyett tudományos könyveket olvasnának, vagy valami gazdasági foglalatosságnak élnének. Ha a borralalót nem dobálnák. Ha vasuton *legfőbb* (és nem legalább) második osztályon utaznának.

A kezdete bizony nehéz az efféle reformnak egy „uri“ emberre nézve. De mihelyt tul vagyunk a kezdeten, egy nagyon kellemes érzés száll meg, az a kellemes érzés, melyet minden ember ismer, aki takarékoskodik és félre tesz a jövedelméből. Higgyék el, ez kellemesebb érzés, mint a gummiradlerezéssel járó érzés, vagy a kaszinói ünnepeletetés.

Ideje volna, hogy az ostoba „representálás“-sal fölhagynánk és hogy különösen az állam tisztviselői példát adjanak a felvilágosodott gondolkodás és a józan élet tekintetében. N.

A tömeggondnokok kirendelése Aradon.

Arad, július 18.

A Szelle-ügy révén újra aktuális lett Sonnenfeld és Bing-csődre vonatkozólag cikket közöltünk tegnap a fenti címen. Noha a cikkből világosan kitűnik, miszerint az ott elmondottak a *jelenlegi* aradi csődbíróságra nem vonatkoznak, készséggel nyitunk teret dr. Scharner Sándor törvényszéki bíró hozzánk intézett alábbi levelének:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Miután becses lapjának 162-ik számában között vezércikk, a tömeggondnokok kirendelésével foglalkozik, s miután ez idő szeriut én vagyok az aradi kir. törvényszéknél a csődügyek eladója: engedje meg, hogy néhány sorban, annak, az igazságtól messze kalandozó tartalmára, néhány sorban válaszolhassak.

Ha ez a cikk négy évi csődbiztosai működésnek bírálata kíván lenni, úgy annyit mondhatok, hogy az a körülmények ismerete nélkül iratott. *Ráfogás, hogy ezen idő alatt, bármely ügyvéd is, három-egy csődöt is kapott volna.* Szigoruan szem előtt tartott elve a kir. törvényszéknek, hogy míg valamely ügyvéd, a neki kiosztott csődöt be nem fejezte: újat nem kaphat. Ezt az elvet következetesen alkalmazta is az aradi kir. törvényszék és az ellenkezőre nem volt eset.

Két eset volt ugyan, hogy a korábban kapott csőd *befejezése után*, két-három év múlva, az illető ügyvéd egy második csődöt is kapott. De ennek is meg volt a maga oka: t. i., hogy az illető tömeggondnokok, az első csődügyre, csakhogy rá nem fizettek; és méltánytalan lett volna őket, ilyen balul végződött csődök miatt, a későbbi kiosztásnál mellőzni.

Panaszolja a cikk, hogy a tömeggondnoki kirendeléseknél a bíróság, a közadósok óhajára, nincs tekintettel.

Nos hát ennek is meg van a maga oka. A cikkírója is bizonyára jól tudja, hogy a tömeggondnok *nem a közadós*, hanem az azzal sokszor ellentétes érdekű *csődhitelezők* érdekeinek képviselőjére van hivatva. A törvényszék a hibát tehát akkor követné el, ha erre a szerepre a közadós *üzletbarátait*, vagy más *hozzá közel álló* ügyvédet nevezne ki.

Panaszolja továbbá a cikkíró, hogy a tömeggondnoki kirendeléseknél a bíróság még olyan esetben sem hajlandó egyik vagy másik ügyvédet kinevezni, ha a hitelezők azt maguk is kéri. Ez sem áll. Volt rá eset, — nem is egy, — hogy midőn a bíróság meggyőződött, hogy a *hitelező protektor* valóban *hitelező* és az általa ajánlott tömeggondnok személye ellen kifogás nem volt: ennek kivánságát teljesítette is.

De a praxis megmutatta, hogy az *ilyen „protektorok“*, — a legtöbb esetben, — sokkal inkább *jóbarátai a „tömeggondnok aspiransnak“*,

mint *hitelezők*, és hitelezői minőségük csak álcaként, melylyel beavatkozásuk jogosulatlan voltát leplezni akarják.

Ha a bíróság az *ilyen* hitelezőkre hallgatna, úgy ma-holnap a csődöket nem a bíróság, hanem egyik-másik kávéházi asztaltársaság osztaná ki.

Sulyos sérelemnek mondja a cikk a vidéki csődök kiosztását is. Az utóbbi négy évben *nyolc* vidéki csődöt kapott aradi ügyvéd. Ebből *öt* a m.-radnai kir. járásbíróság területén nyílt meg. Minthogy azonban — 1900 évig — M.-Radnán alkalmas ügyvéd nem volt: természetes, hogy Aradról kellett tömeggondnokot rendelni. A többi három, úgy mint a nádas, szentannai és egy pankotai csőd azért lett aradi ügyvédnek adva, mert Nádason és Szent-Annán ügyvéd nem volt, Pankotán pedig az egyetlen ügyvéd nem sokkal azelőtt kapott egy másik csődöt, melyet még be nem fejezett volt.

Az előbb említett két csődben teljesen egyre ment tehát — a költségek szempontjából, — hogy a tömeggondnok jobbról-e, vagy balról utazik 50 kilométernyiről a helyszínére. A pankotai csődöt illetőleg pedig, a fentebb előadott ok — azt hiszem — elég alapos.

Egyébiránt a csődök jegyzékéből bárki meggyőződhetik, hogy az alkalmas vidéki ügyvédeknek igen is volt és van is csődjük.

Kirendelt a bíróság eddig is és ki fog rendelni a jövőben is vidéki tömeggondnokokat; de szem előtt fogja tartani a szerzett tapasztalatokat, amelyek gyakran ellene szólnak a vidéki ügyvédek kirendelésének. Mert tapasztalati tény, hogy a távolság folytán a majdnem minden esetben Aradon székelő csődválasztmány, a csődbiztos és a vidéki tömeggondnok közötti érintkezés és az ellenőrzés igen meg van nehezítve.

Tapasztalati tény az is, hogy a vidéki ügyvédek közül, — sokan, — a csődügyekben, rendszerint kevesebb jártassággal bírván, járatlanságukkal a csődügy lebonyolítását megnehezítik.

Megemlékezni kívánok még arról a bizonyos *„gondosságról“* is, melyet az aradi kir. törvényszék a tömeggondnokok kirendelésénél, — a cikk szerzője szerint — mellőzni szokott. A tömeggondnok személyének megválasztása, a bíróság discretionátus joga, melyet a törvény

ember, vadászruhába öltözve. És odasiet a még mindig jajgató Katóhoz.

Kató most még jobban megijed. Hirtelen leereszti a szoknyácskáját, a haját is rendbe hozná, de nem tudja, hirtelen beköti fejét egy kendővel — ügyetlenül. Aztán véletlenül a lábára néz. Akkor veszi észre, hogy az egyik cipője lemaradt. — Halálra rémül. Előtte egy fiatal ember s ő neki az egyik lábán nincs cipő. — Mit szólna ehhez a madame, a nevelő? rémültében nem tud egyebet csinálni. letérdel a földre és szoknyácskájával takarja el a lábát. Ám a fiatal emberre rá nem nézne egy világrt.

Es a fiatal ember amint látja ezt a naiv, enni való kis leányt, nem tudja a szemeit levenni róla. Csak nézi, nézi és hirtelen elmosolyodik. Annyi báj, annyi érdekes pikantéria van a helyzetben, hogy közömbös, sivár lelke tüzet fog s léha szive lassan-lassan emlékezni kezd. mintha édes, tiszta szüzi érzésekből dagadna. Meglepi a szemérem eredeti, hamisítatlan volta, elkábitja a véletlen csudássága és nem tud eltelni a lány látásával. — De később megszánja. Elindul keresni a kis topánt, lassan, szótlanul. Léptei nem hangzanak, de Kató ösztönszerűleg megérzi, hogy a fiatal embernek szemei már nem tapadnak az ő arcára, hogy elment. Hirtelen fölugrik, gyorsan rendbe hozza haját, ruháját, aztán odaül egy kivágott fatörzsre, harisnyátlan, cipőtlen lábát fölhozta a szoknyája a'á, hogy még a madár sem lát-

hassa meg és várja a fiatal emberrel a kis topánt.

Hamar előkerült, nem sokáig kellett azt keresni. És valami kimondhatatlan érzés futott át a fiatal ember testén, amint kezébe vette azt a féldióhéj nagyságu kis cipőt. elkezdte két kezével simogatni lágyan, puhán s aztán hirtelen — megcsókolta. De bolondmódra érzékenyült s egy könnycseppet törült ki a szemhéja alól. Miért? Maga se tudta.

Odavitte Katónak. Az ránézett és a fiatal ember megértette: elfordult. A kis Kató pedig ezalatt hirtelen bedugta parányi lábacskaát a cipőbe. Aztán fölugrott s oda állt a fiatal ember elé. Nyílt, őszinte tekintetével belemélyed annak szeméibe, odanyujtotta selymes kis kezét és bátran, remegés nélkül mondta: — Köszönöm.

A fiatal ember alig akarta elereszteni azt a parányi kis kezét. És belenézett Kató tiszta szeméibe, de nem tudott kiolvasni abból egyebet szelidségnél, ártatlanságnál. — Aztán megindultak lassan. Ám egyikőjük se szólt egy szót sem.

A fiatal embert az áhitat is eltojta, úgy hogy szólni se tudott. Pedig beszélni akart mindenáron, de ő, a szalongavallér, most nem tudott egy árva hangot sem adni. Kató józanodott ki hamarabb. Komikusnak találta egy kissé a helyzetet és hangosan föl kacagott. — Oh, milyen üde, milyen tiszta volt az a hang! A fiatal ember csak úgy szívta magába. És önkénytelenül közelebb húzódott a lányhoz. De

Kató erre rögtön komolyra változott, szinte tul komolyra, úgy, hogy ha nem lett volna annyira érzékenyülve az a fiatal ember, bizonyára elnevette volna magát. De nem tette, csak nézett a lányra. És Kató egy percre megállott s aztán ábrándos arccal ezeket mondta:

— Uram, tudja meg, hogy nekem is van nevelőnőm, aki többek között arra is megtanított, hogy leánynak idegen emberrel együtt menni egyedül — nem illik. De én ezt a jelen esetben nem tartom bűnnek. Azt azonban már határozottan kikérem magamnak, hogy . . . hogy . . . ne jöjjön hozzám olyan közel, mert akkor — félek magától.

De komálysága megint csak kacagássá változott. Látszott, hogy nem szive szerint beszélt. Am érezte, hogy ezt el kellett mondania, ha tisztának akart látszani a fiatal ember szeméiben. Bár tapasztalatlansága miatt még csak sejtelemmel sem birt a rosszról, östernészetében rejlő asszonyi, leányos szemérme öntudatlanul is megriadt attól, amit még nem is ősmert. Félni sem félt ő ettől a fiatal embertől, mert még nem tanult meg félni, mert még azt sem tudta, hogy mitől is kellene félnie. Tulajonsága miatt teljes tisztaságban és ártatlanságban állott előtte a világ.

A fiatal ember eleget tett kivánságának, távolabb haladt mellette, de azért szemeit nem vette le Katóról. És Kató elcsudálkozott ezen a nagy érdeklődésen.

— Ugy-e, most maga azt hiszi, hogy én egy nagyon, de nagyon rossz lány vagyok,

semmiféle korláthoz nem köt és így azt a bíróság legjobb belátása szerint gyakorolhatja.

Általános szabályokat, elveket pozitív irányban itt felállítani nem lehet. A mit a bíróság szem előtt tarthat, az csupán annyi, hogy megkövetelje, hogy a kirendelendő tömeggondnok *szakképzett, szorgalmas és megbízható* legyen. — Nem kaphat tehát csődöt: akiben e kellékek valamelyike hiányzik.

Ami pedig a tömeggondnoki kirendeléseknél, — a cikk szerint — szerepet játszott összeköttetést illeti, minthogy konkrét adatok felhozásától a cikkíró — bölcsen — tartózkodik, erre nem nyilatkozhatom.

A cikk írója, a hitelezők védegyületének elégedettségére is hivatkozik. Nincs tudomásom róla, hogy erre felhatalmazást kapott volna. Valószínű, hogy éppen oly kevéssé jogosult a védegyület, mint akár az ügyvédi kar, akár a nagyközönség nevében nyilatkozni.

Ami végül az aradi kir. törvényszék conduit listáját illeti: azt aligha mutatta meg az igazságügyminiszter cikkírónak és így, erre vonatkozó állítása is hasonértékű a többivel.

Tisztelt cikkíró ur! Én megmondom, hogy hol a főhiba. A főhiba az, hogy Aradon közel kilencven ügyvéd van és hogy — mint minden téren, — ugy ezen is „több az eszkimó, mint a főka.” Erről azonban az aradi kir. törvényszék nem tehet és kívánatosnak sem tartja, hogy a csődök száma, az ügyvédek számával lépést tartson.

Arad, 1901. július 18-án.

Dr. Scharner Sándor,
kir. törvényszéki bíró.

TÁVIRATOK.

Liberalisok harca.

Madrid, július 18. A legújabb sargossai hírek szerint a tegnapi komoly összeütközés katolikusok és szabadelvűek között történt. Ötven sebesültről beszélnek. Egy tüntető csoport megtámadta a „Hoticiero“ című katolikus lap szerkesztőségét, berontott a dolgozó szobákba és ott nagy károkat okozott. A lap igazgatóját megsebesítették. A katolikusok késekkel és revolverekkel fölfegyverkezve folytatták a körmenetet. A hatóságok csak a lakosság megnyugtatására és a személy-

mert nem engedelmességek anyukának, meg a madámnak? — Pedig, bigyje el, nincs igaz. Mert én máma engedélyvel jöttem ki az erdőre. Igaz, hogy egy hétig kellett kunyorálnom. A bűnöm csak az, hogy nagyon belementem a a sűrűségbe. De nem tehetek én róla. Szeretem, nagyon szeretem az erdőt. Ugy elfog sokszor a vágy: itt élni, itt lakni ebben a farengetegben, itt játszani a pillangókkal, itt énekelni a madarakkal. Oh, ha ide kiszabadulhatok, itt nem jut eszembe semmi s innen még haza menni is elfelejtek. Ugy jönnek értem sokszor. — Istenem, Istenem . . .

Es itt a hangja fájdalmas rezgésbe ment át, szemeiből két könnyecpp gördült alá s mosolygós arca borura változott.

— Es az én apuskám mindent most eladott. Elmegyünk innen nemsoká, le a Tisza mellé, ahol nem lesz erdő, nem lesz egy szál fa sem. Oh, mi lesz akko: én velem.

A fiatal ember az előbb egy madár után nézett, ami ott süvített el a feje felett. Most hogy rátekintett a lányra, annak bánatos arcát látta. És hirtelen összerázkódott, mintha hideg vízre futott volna végig a hátán. Magához tért. Közömbös lett, sivár, blazirt, mint azelőtt. Csudálkozott ezen a leányon, de csudálkozott magán is, hogy itt van. Am a leány tetszett neki, mint egy érintetlen, illatos vadrózsa. Tetszett neki a navisága, az ártatlansága, a közvetlensége. — Játsszani kezdett vele. Csak úgy tréfából, minden mélybe bensőség nélkül ezt mondta:

és vagyonzbiztonság föntartására szorított.

A bur háboru.

London, július 18. Abban a harcban, a mely e hó 14-én Ahwalnorthtól 24 mértföldnyire folyt, angol részről elesett hét ember, megsebesült három tiszt és 17 ember.

Egy aradi takarékpénztár amortizationális kölcsönei.

(Az Aradi Első Takarékpénztár igazgató-választmányi ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

Az Aradi Első takarékpénztár igazgató-választmánya ma délután tartotta szokásos és szabályszerű évnegyedes gyűlését az igazgatósági tagok részvéte mellett. Ez alkalommal szerepelt első ízben elnöki tisztében *Parec György*, akit a legutolsó közgyűlés az intézet igazgatóelnökévé választott meg.

Parec György lendületes megnyitó beszédében ma mondott köszönetet az iránta tanúsított bizalomért. Visszapillantást vetett a lefolyt üzletévre s hangsúlyozta, hogy a gazdasági viszonyok, sajnos, még mindig nem javultak meg eléggé, amihez még hozzájárul azon körülmény is, hogy a *folytonosan hanyatló kamatláb* a pénzüintézetek jövedelmeit természetesen csökkentette. Ha mindennek dacára — mondta az elnök — a lefolyt félévben elért eredmény nem maradt a tavalyi mögött, ez leginkább annak tulajdonítható, hogy az intézet üzletkörét az utóbbi időben kiterjesztette, amiáltal a hiány pótolva lett.

Ezek után *Ottenberg* Tivadar vezérigazgató emlékezett meg arról a nagyszabású és hatásában feltétlenül jótékony ujtásról, amelylyel az Aradi Első Takarékpénztár olyan nagy lépést tett előre a haladás útján.

A vezérigazgató felolvasta a lefolyt félévre vonatkozó mérleget és forgalmi kimutatást, a melyekből kitűnik, hogy az intézet *betétálladéka* immár jóval *tuhaladja a 12.000.000 koronára*. Örömmel vette tudomásul az igazgató-választmány, hogy a tavalyi félevesi időszakhoz képest a *többi üzletágakban is emelkedés mutatko-*

— Tudja mit, édes kisasszony? Van nekem egy roppant nagy erdőm, nagyobb, amint a maguké, telve a legszebb madarakkal, meg a legpoétikusabb helyekkel. Lássá, nézze, én ezt mind magának adom, ha az én feleségem lesz.

Es mosolygott egy kissé. Várta szavai hatását. Azt hitte, hogy megrémül a lány. Leste az ellibbenését. — Am csalódott. Kató nem futott el, sőt inkább belenézett a fiatal ember szemébe és kutatta, kémlelte: vajjon igazat mondott-e az. Mikor pedig meggyőződött róla, hogy a fiatal ember nem tréfál, akinek ekkor már határozottá vált a tekintete, minden zavar nélkül oda nyújtotta kis kezét.

— Na jó. Ha nekem adja, itt a kezem. A felesége leszek.

Ekkor értek az erdő szélére. A fiatal embert elfogta egyszerre a vágy, a kimondhatatlan, a leküzdhetetlen. Atkarolta Katót és hirtelen megcsókolta piros ajkát. — Am Kató megriadt, egész testében összerázkódott. Es elfutott gyorsan, lihegve, megrettenve . . .

*

Most is látom Kató nevető sugaras szemét, hullámos haját, tejopál, rózsaszín reflexű arcát. Lenge, hófehér menyasszonyi ruhában ott áll az oltár előtt vőlegénye karján: a Kovács Dénesén.

Mi szép Kató! Mi boldog Kató! . . .

zik. Ezzel kapcsolatban a vezérigazgató előterjesztette, hogy az intézet üzletkörét a folyó év június havának első napjától az *amortizationális jelzálog kölcsönök* nyújtásával is kibővítette úgy, hogy az intézet ezentul nemcsak rövid lejáratu, hanem *hosszabb időre terjedő felmondhatatlan és egyenlő — kamat- és tőke törlesztési hányadokat* magukban foglaló — *évi járadékok által törlesztendő jelzálogos kölcsönöket* fog nyújtani a hitelt kereső közönségnek.

Az annuitásokkal törlesztendő kölcsönök előnyös volta, mint — a *birtokos osztály érdekében* fekvő ujtás általánosan üdvös intézménynek van elismerve s kétségtelen, hogy az ily természetű kölcsönök leginkább megfelelnek a birtokos-osztály érdekeinek, éppen azért az Aradi Első Takarékpénztár üzletágának ezen kiterjesztését mindenki örömmel fogadja. Az intézet nobilitása szempontjából azonban, ezen üzletággal a takarékpénztár nem a saját tőkét helyezi el, hanem a kölcsönöket a *Magyar Takarékpénztár Központi Jelzálogbank* budapesti pénzüintézetre ruhazza át.

Június hó 1-je óta az aradi pénzüintézet mintegy *870.000 koronát* kitevő ilyen új kölcsönt folyósított a mai ülésen bemutatott mérleg szerint.

Az igazgató választmány az Ottenberg vezérigazgató által bemutatott mérleget és az új üzletágra vonatkozó jelentését örömdetes megelégedéssel vette tudomásul s azután *Parec György* elnök az ülést berekesztette.

Nazarénus rabkatonák az aradi várban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

A nazarénus nem fog fegyvert. Valami ismeretlen, csodaszerű hatalom rejtőzik ebben az új világban, a mely fanatizálja a hibeit és kényszeríti, hogy úgy éljen, a mint azt a különös szabályok előírják. Kétségen kívül van a nazarénus szertartásban sok olyan vonás, a mely erkölcstani szempontból feltétlen hódolatot érdemel, viszont a fegyver körüli tételt keservesen megszenvedik a katonák.

Felnő a gyerek, legénysorba kerül, azután elviszik katonának. A fiu kedve nem valami nagy, mégis mennie kell. De az indulás előtt előveszi még utoljára az édesapja és a zárt szobában beszél neki valamit. Hallgatja a fiu, ezt feleli rá:

— Ugy lesz édes apám!

Nemsokára pedig jön a hire, hogy a deli katonagyerek tömlőc fenekén sinlődik. Nagy a vétke, megtagadta az engedelmességet, nem nyul fegyverhez. Még csak a kezét sem teszi rá, büntessék bármilyen szigoruan. Ha pedig kérdik, mi bántja? azt feleli:

— Nazarénus vagyok, tiltja a vallásom.

Katonáéknál nem ritka eset az ilyen. Mindig akad a börtönben ujhítu, a kiket sem jó szó, sem kényszer, fenyegetés, büntetés nem tud eltántorítani.

Odabaza pedig a szülői házban, a mikor meghallják a fiu esetét, még csak nem is szomorkodnak rab mivoltán. Hiszen így van ez jól, mártíromkodjék, csak a vallást ne tagadja meg.

Szegedről a napokban három negyvenhatos nazarénus katonát hoztak az aradi várba.

Burisin Pált október havában tették át Szegedre a temesvári 29-ik gyalogezredtől. Szolid, jó fiu volt, de csakhamar meggyült a baja, mert nem akart fegyvert fogni. Végigpróbáltak vele mindent, — de hasztalan. Azért október 18-án elhozták Aradra, a hol az első foku várfogságra, hat hónapra itélték.

Burisin mártírszerű megadással türte a sorsát, azután véget ért a büntetése és hazament a szegedi ezredhez. Itt pihentették egy darabig, hátha megjön az esze. Közben beteg is lett, de a mint bevonult a csapathoz, a régi makrancoskodó lett, a ki ökölbe szoritja a kezét, hogy még erőszakkal se fogassák meg vele a fegyvert.

Valami sokat nem is okoskodtak vele, hanem elhozták újból Aradra, a hol a napokban mondot felette ítéletet a hadbíró. Ez az ítélet azonban már lényegesen szigorubb az elsőnél, mert két évi börtönre szól.

A másik nazarénus baka Czana Sándor a 16 ik századból. Ezt is október 18-án hozták első ízben Aradra hat hónapi várfogságra, pedig csak póttartalékos volt, a ki nem három évig, hanem nyolc héten keresztül hordozta volna a fegyvert. Most jött a második utra. Legutóbb ugyanis behívták fegyvergyakorlatra — büntetésből, mivel az őszi kiképzése abba maradt elzáratása miatt. A fegyverhez azonban most sem akart nyulni. Az ő büntetése is két esztendő lesz, így írják elő azt a szabályok.

Érdekes a harmadik katonának, *Mircsics* Obrádnak esete. *Mircsics* szintén megmenekedett a három évi szolgálattól, végig dolgozta az őszzel a nyolc hetet, azután hazament szántani és téli álmodni.

A falujában azonban a télen felette elszaporodtak a nazarénusok. Ki kezdi az új tan hirdetését? Ki terjeszti tovább? az még eddig nem derült ki. Elég az hozzá, hogy *Mircsics* is áttért az új hitre és mint ilyen vonult be most gyakorlatra Szegedre.

Mekkora volt katonák ámulata, mikor egyszerre csak megköti magát ez a legény is, a kinek az őszzel még semmi baja sem volt.

— Nem tehetem, — mondta a legény tompa hangon, — nazarénus vagyok.

— Mióta?

— Januártól kezdve.

Elhozták őt is Aradra, a hol hat hónapot kap első büntetés gyanánt. Ha pedig tovább is ellenkezik, jön a két esztendő, meg a többi, a mit háborus időben felcserél a halál, a főbelevetés.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* **Relle, a két kulacos.** *Relle* Ivánnak, a pozsonyi színház pangermán érzelmi igazgatójának viselkedése rendkívül bosszantja azokat a budapesti írói és művészi köröket, melyek *Rellét*, a „magyar“ író, annak idején protezsálták s a melyek pártfogásának köszönheti, hogy a pozsonyi direktorságot zinyerte. Egyik fővárosi lap szerkesztősege például azt az érzékeny büntetést méri *Relle* Ivánra, hogy tőle lapja tiszteletpéldányát elvonja és ezentul *Relle* nének nem csupán a laptól elválhatlan *sovínizmusra* mért csapásait, de a germanizmus mellett szerzett érdemeit is agyonhallgatja, a *Rákosi*-iskola pedig ezentul megtiltja növendékeinek, hogy *Relle* urhoz szerződvn, a magyar színészet szellemi tőkét károsítsák.

* **Egy színházi ujság bajban.** Ismeretes az a pör, melyet *Megyeri* Dezső, a kolozsvári Nemzeti színház igazgatója indított *Herceg* Jenő, a *Színházi Ujság* felelős szerkesztője ellen, azon a címen, hogy ez lapjában a színlapot engedélye nélkül közölte. A törvényszék tegnap hozta meg az ügyben az ítéletet, *Szász* Béla kir. táblai bíró elnökleto alá. A törvényszék *Herceg* Jenőt 200 korona pénzbüntetésben és a költségek megtérítésében marasztalta el *Tutsek* Sándor dr., az alperes ügyvédje, felebbezést fog benyújtani.

Az aradi botrány.

(A Kormos-ügy döntés előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

A *Szelle-Kormos*-ügyben holnap lesz a döntés. *Ribiczey* Ferenc törvényszéki bíró, helyettes vizsgálóbíró ma délután érkezett haza kiküldetéséből és holnap dönt a fellet, hogy megindítja-e a *Meszlényi* Antal dr. ügyész által indítványozott vizsgálatot vagy nem. A döntést eddig az késleltette, hogy *Ribiczey*nek betekintést kell nyernie a *Sonnenfeld* és *Bing* esőd aktáiba, hogy kideríthető legyen, vajon nem követett-e el *Kormos*on kívül másvalaki is visszaélést a *Szelle* számadási perében.

Az indítványozott vizsgálatra vonatkozólag megjegyezzük, hogy *Meszlényi* dr. ügyész *Kormos* kuriai bíró ellen a 465. §-ba ütköző és a 467. §. szerint minősülő megvesztegetés büntette miatt, *Szelle* Józsefné *Fischer* Margit ellen pedig a 470. §. második bekezdésébe ütköző és e szerint minősülő megvesztegetés vetsége miatt indítványozta a vizsgálatot.

A 470. szakasz így szól:

Egy évig terjedhető fogházzal és ezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, a ki közhivatalnoknak, a végett, hogy ez kötelességét megszegje, ajándékot vagy jutalmat ad, vagy ígér.

A ki pedig azt bíróra, vizsgálóbíróra vagy esküdtzéki tagra nézve követi el: öt évig terjedhető fogházzal és kétezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Plósz Sándor igazságügyminiszter tudvalevőleg a legnagyobb eréllyel indította meg a vizsgálatot a *Kormos*-ügyben. A vizsgálat további menetére tehát a holnapi nap döntő lesz.

(Kormos a Wasmer-ügyről.)

Tegnap számunkban megírtuk, hogy *Kormos* kuriai bírót egy *Wasmer* nevű dunaszerdahelyi uzsorás váltóhamisítása miatt nyugdíjazták. *Kormos* ugyanis a pozsonyi táblánál személyesen közbenjárt a letartóztatott váltóhamisító szabadlábra helyezése iránt. *Wasmernél* házkutatást tartottak, s ekkor olyan levelekre bukkantak, melyek *Kormost*, ép úgy, mint a *Szelle*-ügyben, rendkívül kompromittálták.

Ez az ügy *Plósz* Sándor igazságügyi miniszternek egyik nemrégiben tartott kihallgatásán pattant ki. A vidékről egy asszony járult az igazságügyminiszter elé, elmondta, hogy pöre volt, melyben a *Kuria* mondta a végítéletet. És letett a miniszter asztalára egy 500 forintos váltót *Kormos* Adolf kuriai bíró aláírásával, elmondván, hogy mikép, mily körülmények között jutott ehhez a váltóhoz.

A *Friss Hírek* egyik munkatársa felkereste *Kormost*, aki így nyilatkozott az ügyről:

— Az nem lehet igaz, hogy a miniszternek valaki, egy pörös fél, az én ötszáz forintos váltómat megmutatta volna. Azt sem hiszem, hogy valaki, akinek az ügyében én bíraskodtam, *Plósz* miniszternél járt volna. Én soha senkitől, akinek ügye nálam volt, pénzt nem kértem kölcsön, csak *Szelle* Józsefnétől. Egyebet erről az újabb gyanúsításról nem vagyok hajlandó elmondani. Majd ha vége lesz a vizsgálatnak és ügyem tisztázva lesz, magam fogom a nyilvánosság elé vinni az ügyet. Miután *Plósz* miniszter jónak látta egy ujságíró előtt úgy nyilatkozni, hogy engem egy másik ügy miatt nyugdíjaztak, én most nem szólok, mert nem akarom miniszteremet dezavualni, lecáfolni. Annyit azonban igaz lelkekre mondhatok, hogy

engem semmiféle hivatalos ügyből kifolyólag nem nyugdíjaztak.

— Hanem úgy áll a dolog, — mondotta tovább *Kormos* bíró — hogy én nagyon el vagyok adósodva. Szegény ember vagyok, ha nagy hivatalom is van s én nem tehetek erről. A *Kurián*ál pedig nem nézik jó szemmel, ha valakinek sok a hitelezője. Így történt, hogy engem *Plósz* Sándor igazságügyminiszter hónapokkal ezelőtt bizalmasan felszólított, hogy adóságaim miatt adjam be nyugdíjaztatásom iránti kérvényemet. Ezt én meg is tettem. *Junius* negyedikén jött le a királyi kézirat, amely nyugdíjaztatásomat tartalmazta. Az ujságok most nagyon sokat irnak rólam. Egy aradi lap kezdte a herce-hurcát s ez a lap olyan embertől kapta az információkat, aki az én magánlevelem titkával rutul visszaélt. A levelek, a melyeket én *Szelle*né hez intéztem, tisztán magánügyet tárgyalnak, amelyek a *Szelle*-féle csóddal semmiféle összefüggésben nincsenek. Majd ha vége lesz a vizsgálatnak, számolni fogok azokkal, a kik nevemet pellengérré állították. Nem tudom, eddig legalább nincs tudomásom róla, hogy megindult volna ellenem a vizsgálat. Mindenesetre előbb majd megkérdeznék engem és meghallgatják az én nyilatkozatomat. Nyugodtan nézek a vizsgálat eredménye elé. Sem a *Kuria* hirnevén, sem az én becsületesen nem fog csorbát ejteni.

Ezeket mondotta a súlyos váddal illetett kuriai bíró.

(Az információ.)

A *Kormos*-ügygel kapcsolatosan fölmerült az információ-adás kérdése is. A felsőbbiróságoknál ugyanis szokásban van, hogy a felek eljárnak az ügy előadójánál, vagy a tanács tagjainál, hogy őket ügyükről informálják. Ez a szokás általános volt és ez indíthatta *Szelle*né is arra, hogy *Kormost* felkeresse, őt ügyükről informálja.

Hammersberg Jenő koronaügyész, a kiváló jogi tekintély, egy budapesti lap munkatársának kérdésére következőleg nyilatkozott:

Az ugynevezett információadás felsőbbiróságunknál általános szokássá vált, mert nincs törvény, amely tiltaná. Egy időben volt ugyan egy igazságügyminiszteri rendelet, amelyet *Percel*, volt igazságügyminiszter adott ki és a mely eltiltotta a bírának a felekkel való érintkezést, de a rendeletet csakhamar visszavonták. Ma úgy áll a helyzet, hogy az információadás szokás, kivéve az új bünvádi perrendtartás értelmében, az esküdtzéki ügyeket.

Én magam részéről annak idején, amikor a *Kurián* voltam bíró, a szokásos információ elől csak két esetben zárkóztam el, és pedig ekkor, ha az ügyet a sommás eljárás szerint tárgyalták, mert akkor módjukban állott a feleknek az alsó bíróság előtt a tárgyaláson személyesen megjelenni és érveléseiket vagy kifogásaikat élőszóval elmondani, vagy pedig abban az esetben, ha az ügy előadója én voltam mert akkor sokkal jobban ismertem az ügyet, semhogy információra lett volna szükségem. Ha azonban csak egyszerűen a tanács tagja voltam, akkor szívesen meghallgattam a feleket, hogy az ügy tárgyalásánál figyelemmel kísérhessem, hogy a felek esetleges jogos érdekei valamiképpen véletlenül ne mellőztessenek. Az új polgári perrendtartás egyébként az információt teljesen ki fogja zárni, mert a tárgyalások mind nyilvánosak és szóbeliek lesznek, így tehát az információ fölösleges.

A *Kormos*-ügyre rátérve, kijelentette a koronaügyész, hogy az ügyről meg semmiféle hivatalos tudomása sincs, arról hivatalos értesítést nem kapott.

(A nagyváradi tábla megvádolása.)

A *Friss Hírek* tegnapi száma a következő vastagbetűs hirt hozta:

„Szelle József egy hírlapíró előtt úgy nyilatkozott, hogy az aradi bírának semmi közük sincs az ő ügyeihez, mert ő nem annyira az aradi kir. törvényszék bírát, hanem inkább a nagyváradi ítélőtábla bírát „informálta“.

Annyi bizonyos, hogy már évek óta nyílt titok volt Aradon, hogy Szelle Józsefnek a nagyváradi ítélőtáblán nagy protekciója volt.

Egy nagyváradi lap munkatársa megkérdezte ma a nagyváradi tábla összes ott időző bírát, kik következőleg nyilatkoztak a dologról:

Medvigy Mihály táblai tanácselnök:

— A vastagon nyomtatott, tehát szenzációs hatásra utazó első részben sértőt nem talállok, hacsak abban nincs tendencia, hogy az informálás macskakörmök között van. Ezzel azonban csak a laikust lehet félrevezetni, mert a szakember jól tudja mi az informálás. Az, mikor a fél elmondja a bíró előtt bajának mi-
benlétét, ösmerteti azt.

Az informálást a törvény is megengedi ám azt nem tudja, informált-e valakit a nagyváradi táblán Szelle.

Ami azt illeti, hogy „Aradon évek óta nyílt titok Szellének a nagyváradi táblán lévő protekciója“, az tisztára humbug. A nyílt titok kitételével akarják eltakarni, hogy ezt senki sem állította. Ha a forrást megnevezni nem tudják, nagyon jól jön az ilyen „nyílt titok“, vagy a „köztudomású“. Tessék a nyílt titkot sajtóbíró-
ság elé állítani.

Hogy *Ritoók Zsigmond* táblaelnök szándékozik-e valami megtorlással élni, azt nem is sejtji, de akár következik sajtópör, akár nem a hírlapírónak csak olyankor szabad váddal előlépni, mikor annak igazságáról meg van győződve. Aki pedig azokat a sorokat papírra vetette, nem lehetett ebben a helyzetben, mert a nagyváradi királyi táblán sem Szellének, sem senki másnak a világon protekciója nincs, ott senkit befolyásolni nem lehet. Az egész szomorú ügy mindenféle irányban való kihasználását az uborkaszegzonnak tulajdonítja.

Bige Gyula kir. táblabíró így nyilatkozott:

Nem barátja ugyan a hírlapi nyilatkozatoknak, de osztja azon nézetét, hogy az ilyen alaptalan rágalmazásnak nem szabad nyom nélkül elveszni, visszhang nélkül maradni. Ő Szelle Józsefet, nejét vagy fiát, kik szintén sokat megfordultak Nagyváradon, soha sem látta, őket nem ösmeri. Ő büntetőbíró volt s oly ügyben melyben Szelle ügyvéd volt, soha nem hozott ítéletet.

Balogh Sámuel királyi táblabíró ezeket mondotta:

— Novemberben lesz két éve, hogy a nagyváradi kir. ítélőtábla tagja vagyok, ezalatt az idő alatt Szellének ügye előttem meg nem fordult. Őt csupán névről ismerem, azonban arról tudok, hogy sok ügye volt a táblán, jobbra olyan ügyek, hol volt feleit perelte ügyvédi költségeikért. Száz-százhusz koronás perek voltak ezek, melyeket jobbra megnyert. Van tudomásom arról is, hogy egy százezer forintos perét — hol a Dunkel örökösököt képviselte, elveszítette a nagyváradi törvényszéken is, a táblánál is. Az ellene januárban az aradi törvényszék által nyitott csődöt is helybenhagyta a nagyváradi tábla.

(Hogyan lett Szelle csődtömeggondnok?)

A napok óta felszínen levő botrány alkalmából, különféle formában közölték a lapok Szelle tömeggondnokságának a geneziséjét. Mivel e híresztelések egyik-másik variációja, az

eljáró kir. törvényszéket ferde világításba helyezte, munkatársunk felkereste *Ottrubay Károly* kir. törvényszéki elnököt, a ki a következő adatokat bocsátotta erre vonatkozólag rendelkezésünkre:

Az aradi ügyvédi kamara, 1894. évben, az igazságügyminiszterhez felterjesztett szokásos évi jelentésében ismét panaszolta, hogy a csődügyek kiosztásánál, az ügyvédi kar idősebb tagjai mellőzöttek. Az igazságügyminiszter ezen jelentést nyilatkozattétel végett, az aradi kir. törvényszék elnökének leküldte, a ki aztán nyilatkozatát erre vonatkozólag fel is terjesztette.

Miután ezen nyilatkozat által az igazságügyminiszter a panasz alaptalanságáról meggyőződött: a kir. törvényszék elnöke megkereste az ügyvédi kamarát, hogy közölje azon idősebb ügyvédek névjegyzékét, a kiket a csődtömeg kiosztásánál figyelembe vétetni kívánt. Az ügyvédi kamara azonban ezen megkeresésnek meg nem felelt. Midőn aztán a *Sonnenfeld és Bing-féle* csőd megnyílt, a kir. törvényszék, az ügyvédi kamara intenciójának megfelelően az idős tagok közül kiválasztotta azt, a kinek csődtömege még nem volt. Ez a *Sonnenfeld és Bing-féle* csőd kiosztásának a története.

(Szellének Nagyváradon.)

Egy nagyváradi lap következőket írja Szellének nagyváradi szerepléséről: Megirtuk, ismeretes dolog, hogy Szelle helyett az ő furfangos nagy ügyleteiben többnyire a felesége járt el. Szellénét ismerték jól a nagyváradi ítélőtáblán is. Volt olyan idő, mikor hetenként tett Nagyváradra viziteket a táblához került ügyei miatt.

Különösen többször fordult meg itt Szellének a *Sonnenfeld-Bing-csőd* óta, melyhez Szelle szintén az ő jellemző pokoli furfanggal jutott. Ezért a csődért versenyzett majdnem valamennyi aradi ügyvéd, Szelle akkor egy feljelentést intézett az igazságügyminiszteriumhoz, melyben panaszt emelt, hogy az aradi törvényszék elnöke a csődök kiosztásánál részrehajlóan jár el. Az aradi törvényszék elnöke, hogy ennek a vádnak alaptalanságát bizonyítsa, a százezrekre menő *Sonnenfeld és Bing-féle* csődöt a feljelentő Szellének osztotta ki.

Ám viszont tény, hogy éppen a nagyváradi ítélőtábla szigorúan ítélte Szellére nézve ebben a csődügyben, melynek *Medvigy Mihály* tanácselnök volt a táblán az előadója. Ezt az ítéletet változtatta meg aztán Szellékre nézve a kuria, oly módon, a hogy azt most a *Kormos Adolf* szereplésével kapcsolatban pertraktálják.

Ez már maga eléggé bizonyítja, hogy a nagyváradi tábla ellen hangzott vád vagy könnyelmű szenzáció-hajszolás, vagy pedig Szellének egy újabb turpissága,

A nagyváradi táblán volt éppen legelőször gyanus szereplése a *Sonnenfeld és Bing-féle* csődügyben. Az első végzés, melyet ebben az ügyben a kir. tábla hozott, már a sorok között figyelmzettette *Bilkey-Papp Mihály* csődbiztost a Szelle viselkedésére.

Később már határozottan igazolták a dolgok a nagyváradi táblán táplált aggodalmat s maga *Ritoók Zsigmond* elnök a legpéldásabb szigorúsággal járt el a Szelle-ügy újabb fejleményeiben.

Ritoók Zsigmond szigorúsága söpörte el *Bilkey-Papp Mihályt* is, a ki ellen az annak idején elrendelt fegyelmi vizsgálat alkalmával olyan kompromittáló dolgok sülték ki, hogy védője, egy igen előkelő nagyváradi ügyvéd, kénytelen volt védelmétől visszalépni.

Információk végett hát — mint bármely peres fél — eljárhatott Szellének a nagyváradi ítélőtábla egyik-másik bírójánál, de éppen a

tábla döntései s az a világosság, melyben Szelle egyénisége s szereplése a nagyváradi tábla elnöke s tanácsa előtt már a Szelle-ügy legkezdetén állott, nevetségessé teszik azt a vádat, mintha Szelle a nagyváradi táblán olyan protekcióval birt volna, melyekből csunya pörös ügyeiben előnye volt.

Még a legutóbbi eset is ezt igazolja. Szelle Józsefné felebbezett a csődbíróság ama határozata ellen, amely az ő ingóságait és künnlevő követeléseit is a csődvagyonhoz csatolta. A nagyváradi kir. tábla pedig elutasította Szellénét felebbezésével.

(Felszámolási határidő a Szelle csődjében.)

A Szelle hitelezőinek egy része már ma kapott a felszámolásra határidőt, még pedig szeptember 5-ére. Megjegyezzük, hogy ezt a határidőt a hitelezőknek csak igen kis hányada kapta, a többiek még nem kaptak határidőt, Az erről szóló végzés így hangzik:

Dr. Schartner Sándor kir. tiszéki bíró csődbiztostól.
97—106 és 108. cs. n. sz.

Végzés

vb. Szelle József elleni csődügyben.

1. Szabó Ágostonnak 10473—1901. sz. a. 543 kor. 20 fillér iránt.
2. Arad sz. kir. városának 10543—901. sz. a. 117 kor. 41 fillér iránt.
3. Medve Mihálynak 10831—901. sz. a. 100 kór iránt.
4. Maresch Gyulának 10781—901. sz. a. 123 kor. 90 fillér iránt.
5. Engel Gyulának 10771—101. sz. a. 3902 kor. 72 fillér iránt.
6. Lászlófy Máriának 10886—901. sz. a. 7144 kor. iránt.
7. Molnár Ferenc és nejének 10737—901. sz. a. 66 kor. 46 fillér iránt.
8. Lassán Mihálynak 10832—801. sz. a. 25 kor iránt.
9. Beles Vazulnak 10871—901. sz. a. 3937 kor. 89 fillér iránt.
10. Nádler Lajosnak 10961—901. sz. a. 68 kor. iránt.
11. Dr. Herc Andornak 1198—901. sz. a. 7113 kor. iránti bejelentési határidő után érkezett bejelentéseinek az 1881. XVII. t. c. 143. §-a értelmében leendő felszámolásra határnapul 1901. évi szeptember 5. napjának d. e. 9 órája ezen kir. törvényszék 74. számú helyiségébe kitűzetik s ahhoz a bejelentő hitelezők tömeggondnok és közados ezen végzés kézbesítése útján, a csődhitelezők pedig hirdetvényileg megidéztenek.

Felhivatik ennél fogva tömeggondnok, hogy az egyidejűleg kézbesített hirdetményt a Budapesti Közlönyben egyszer haladéktalanul tétesse közzé, az ennek megtörténtét igazoló lappeldányt pedig a kitűzött tárgyaláson mutassa be.

Aradon, az aradi kir. törvényszék, mint csődbíróságnak 1901. július hó 15-ik napján.

Dr. Schartner,
kir. törvényszéki bíró
csődbiztos.

SPORT.

+ Választások a Meteor-egyletnél. A Meteor kerékpár-egyesület ma este tartotta tisztújító évi közgyűlését. A választás a főbb tisztviselőkre egyhangulag, a többiekre szavazattöbbséggel történt. Az új tisztikar következőképp alakult: Elnök: Dáni János, alelnök: Neubauer Manó, titkár: Faragó Béla, jegyző: Reich Jakab, pénztárnok: Farkas Abrahám, ellenőr: Ufner Gyula, orvos: Keppich Jakab dr., művezető: Krisztanics Vilmos, szertárnok: Schvare Sándor, menetparancsnokok: Ehrbár Henrik, Cirkál Géza, Eisele János. Választmány: Ravasz Imre, Gömör György, Borlódán György, Za-

jonskovszky János, Beck József, ifju Szojka János; Számvizsgálók: Balogh Lipót, Blaskovits István, Assael János; Póttagok: Hammer Vilmos, Schuch Ferenc, Rosenbergr N. Ferenc.

+ Turisták kirándulása. Az aradhegyvidéki turistaegyesület a nyári hónapokra következőleg állapította meg kirándulásait: Julius hó 20 és 21-én *Gaina*. Indulás 20-án déli 12 óra 6 p. vissza 22-én a reggeli vonattal. 27. és 28. *Menyháza*. Indulás 27. déli 12 óra 6 p. vissza 28-án este. Augusztus 4-én *Rákóczihegy*. Indulás reggel a körösvölgyi vonattal Apatelek-ig, onnan gyalog a Rákóczihegyen át Borosjenőre; este vonattal vissza. 10. és 11. *Drócsa*. Indulás 12 óra 6 p. Gurahoncig vasutal, onnan Zöldesre gyalog, ott meghálás és 11-én reggel a Drocsán át Szlatinára. Egy másik csoport 11-én reggel Aradról indul az erdélyi vonattal Tótváradig, onnan Szlatinára, ott találkozás az első csoporttal, este vissza az erdélyi vonattal. 18. 19. és 20. *Petrozsény*. 25-én *Solyhos-Milova*. A részleteket a szükséghez képest az előnökség a lapok útján fogja közétetni. Jelentkezéseket elfogad és bármely kirándulásról fölvilágosítást nyújt — csütörtök és vasárnap kivételével — naponként d. e. 8—10-ig *Szilágyi György* egyesületi titkár (templom-utca fiú iskola földszinti sarok-terem). Az egyesület a kirándulásokról a Zemplényi kávéház és a Millennium sörcsarnoknál kifüggesztett táblán nyújt részletes programot.

Ünnep a laktanyában.

(Egy huszár 30 éves jubileuma.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18

Az aradi Hadik-huszárok Pécskai-uti laktanyájában ma lélekemelő ünnep folyt le. A legfőbb hadur kegye katonai kitüntetéssel jutalmazott meg egy huszár-örmezt, aki harminc esztendő óta szolgálja a király-császárt.

Nagele József örmester, fegyverkovács az ünnepelt, akinek tiszteletére abból az alkalomból, hogy ő Felső Ferenc József őt a koronával díszített ezüst érdemkereszettel tüntette ki, nagy ünnepségek folytak le a közös huszár-laktanyában.

Az ezred parádéba állt a laktanya udvarán, ahová fél 11 órakor érkezett meg Lázár Frigyes ezredes Burián Mihály segéd-tisztjének és az ünnepelt örmesternek kíséretében. A szokásos szalutálás után Lázár ezredes magyar és német nyelven a következő beszédet intézte az ezredhez:

Vitéz huszárok, ő Felső dicső császár és apostoli királyunk magas kegyének újabb jelét adta azért, hogy ezredünk legrégebb tagjai egyikének a koronával díszített ezüst érdemkeresztet adományozta. E szép jelvény, melyet ezen becsületben megőszült öreg vitéz mellére tűztek, nemcsak Nagele örmester részére kitüntetés, hanem díszére válik az összes Hadik-huszároknak. Adjuk meg tiszteletünket e szép jelvénynek az által, hogy díszmenetben vonulunk el a kitüntetett előtt.

Lázár ezredes beszéde végeztével feltűzte az érdemkeresztet Nagele örmester mellére. Az ezred katonái pedig Karger alezredes vezénylete alatt díszmenetben elvonultak a katonazene hangjai mellett az ezredes és az ünnepelt örmester előtt.

A délelőtti ünnepségek így befejezést nyervén, a tisztikar délben diszbedere gyűlt össze a tiszti-étkező-helyen. Az ebéd alatt a katonazenekar játszott, s Lázár ezredes mondta azon az első felköszöntőt a királynak.

— Poharamat emelem — mondta az ezredes

— Ő felségére, Ausztria császárára és Magyarország apostoli királyára, aki hadseregét annyira szereti, s aki hadseregének tagjait érdemeik szerint kitünteti. Éljen a legfőbb hadur!

A második felköszöntőt az ünnepelt örmesterre mondotta az ezredes. Nagele a könnyezé-

sig meghatva hallgatta ezredesének beszédét, amely körülbelül így hangzott:

A mai nap nagy örömnépe a Hadik-huszároknak, akik a mai napot Nagele örmester ünneplésére szentelik. Ő felsége, a legkegyelmesebb hadur egy olyan altisztet tüntetett ki legfelsőbb kegyével, ki ezt 30 esztendei hü és érdemduz szolgálatával valóban ki is érdemelte. Minden hü katona hosszú és eredményteljes szolgálati idő után remélheti, hogy a legmagasabb kitüntetésben részesül, mit legjobban bizonyít e derék örmester körünkben, kik évek hosszú során át mindig díszére váltak ezredünknek. Buzdítsa ez a fiatalabb nemzedéket is kitartásra s katonai erények elsajátítására. Ma ismét láthatjuk Ő felsége magas kegyét, melyet tisztre és altisztre egyaránt kiterjeszt.

Nagele fegyverkovács, kit szakmájában mindnyájan mint művészt ismerünk, büszkén fogja ezen érdemrendet viselni s a Hadik-huszároknak ezentul is becsületére fog válni. Halmozzuk el őt szerencsekívánatainkkal a legmagasabb kitüntetés alkalmából s kívánjuk neki egészséggel párosult hosszú boldog életet és erőt, hogy még sok évig szolgálhassa Ő felségét és hazáját.

Az ezredes szavaira a kitüntetett örmester válaszolt, aki másik két társa nevében is, akit a királyi kegy már előbb kitüntetésben részesített, megköszönte az ezredesnek azt megtiszteltetést, amelyben őt a mai napon részesítették. Poharát a tisztikarra emelte.

Evvél befejeződtek az ünnepségek, amelyek központja Nagele örmester ma kétségtelenül a legboldogabb ember volt Aradon.

Parasztleányból énekesnő.

(A falu szépeinek karriérja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18

Körülbelül két évvel ezelőtt a főváros mulatni vágyó-közönségét szórakoztatta Mayer Antónió artista csapata. Innen azután vidéki körutrá indult a csapat s hosszas bolyongás után eljutottak a biharmegyei Derecske községbe.

Itt nagy szenzációt keltett a társulat érkezése s az előadáson ott volt a község összes lakossága, apraja, nagyja egyaránt. Elment az előadást megnézni Bökönyi Dániel odaváló gazdaember is. Magával vitte 18 éves szépséges leányát is Zsuzsikát.

A direktornak azonnal feltűnt a leány bámulatos szépsége és karcsu liliomszál termete. Beszédbe eiegyedtek velök. Beszélt nekik a művész-élet minden gyönyörűségeiről, a diadalokról, mit hirneves művésznők, énekesnők aratnak. Egyben ajánlatot is tett az apának, hogy ő két év alatt kitanítja a leányt énekesnőnek s e mellett fizet havonta 40 koronát. Az apa nem igen akarta leányát a bizonytalan jövőért feláldozni, azonban a leányt végkép behálózták a mézédés szavak, melyekkel az igazgató jövőre diadalait oly bűbajos színekkel festette.

Antónió Mayer s Bökönyi Dániel formális szerződést kötöttek. Antónió Mayer a szerződés szerint magával viszi a szép Bökönyi Zsuzsikát s neveltet belőle világhírű művésznőt. Gondoskodik a számára mindenről s ezenfelül az öreg Bökönyinek küld minden hónapban husz forintot.

A szerződést alá is irták mindketten s betartására kikötöttek kölcsönösen 500—500 frt vinkulumot.

Antónió Mayer aztán magával vitte egyelőre Budapestre a Zsuzsikát. Hire is járt, hogy énekelt valahol. Azután, hogy Berlinbe mentek s itt akárcsak Bartóky Matild kisasszony Amerikában, Kossuth Flóra néven művésznősködött a derecskei brettli-tündér.

Azóta a „falú szépe“, mint otthon elnevez-

ték, bejárta Európa összes városait. A kiállítás alkalmával Párisban énekelt, majd újból Berlinben szerepelt, mint híres énekesnő.

Mindezeideig pontosan küldte szüleinek a kikötött 40 koronát, sőt néha jóval többet is, azt irván, hogy direktora felemelte a fizetését. Félévvel ezelőtt aztán megszűnt a pénzküldemény. Az utolsó levelében azt írta, hogy bár lejárt a szerződés, igazgatója nem akarja hazakeresztetni s mos újabb vendégszereplésre mennek Birminghamba.

Az aggódo apa ekkor már tisztán látta, hogy leánya egy szédelgő áldozata lett. Kétségbeesve fordult segítségért a főszolgabíróshoz, honnan azonnal megindították az eljárást a vármegye útján. A belügyminiszter a londoni nagykövetség segítségével diplomáciai tárgyalást vezetett az angol külügyminiszterrel a leány hazabocsátatása iránt.

A válasz most érkezett meg Biharvármegye alispáni hivatalához. Ez azonban cseppet sem lesz vigasztaló az öreg Bökönyi Dánielre nézve aki azóta mindegyre siratja elvesztett leányát. Ebben a leiratban arról értesíti a miniszter a vármegyét, hogy a diplomáciai tárgyalásoknak semmi eredménye sem volt, mert Mayer Antónió társulatát Birminghamban nem tudták megtalálni s így a szép Bökönyi Zsuzsánnát sem találhatták meg.

Ime, ez a falu szépeinek regényes története

A „modern“ ügyvéd.

(Reflektiók a Szelle-ügyhöz.)

Arad, július 18.

Szelle József modern ügyvéd volt a szó szoros értelmében. Perelt, de ez körülbelül csak mellékes foglalkozása volt ennek az alaknak. Mert az ügyvéd, aki ma a változott erkölcsi felfogások szerint élni akar és tud: az nem a már megszületett jogi konfliktusokban védi annak az igazát, aki az ő tudásában bizik, hanem csinálja a konfliktusokat. Hogy és miképp ez a mesterfogása a modern ügyvédségnek, annak ami tulajdonképpen megcsufolja ezt a nagy és nemes hivatást.

A modern ügyvédnek első, maga iránt való kötelessége az, hogy valami üzleti konnexiója legyen. Valamiképp bekapcsolja magát az üzleti életbe. Nem a jogi életbe: hanem a pénz machinációinak üzletkörébe. Egyik fog magának egy részletfizetésre dolgozó céget. A másik valamely szesznek a kegyeit nyeri el. A harmadik már magasabban spekulál. Neki állandó alperesség kell, vagy legalább az emberek olyan tömege, amely fölött állandóan lehet villogtatni a pallost, amelyre ez a devise van reá írva: különben a törvény útján fogjuk érvényesíteni követeléseinket. Ezek az ügyvédek a szövetségi eszme megcsufolására szervezeteket alapítanak. A fővárosban rengeteg nagy számú ilyen pénzintézet hazája a stréber ügyvédnek. Aki megfogott magának némi tőkepénzest és biztosítja nekik, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok nem lévén üldözhető az uszora-törvénynyel, a pénzt kamatozhat 15—20 százalékat is, csak tudni kell a módját.

Ez a modern ügyvédek megtanítják erre a gyáva uszorásokat.

A modern ügyvéd e mellett financiairoz is, Jó eszmével, termékeny talajra építenének a becsületes szándékuak. De nincs hozzá pénz. Hanem van ügyvéd, az megszerzi a pénzt, sőt talán a magából is adja. Mert hiszen bonyolatos az üzleti vállalkozás és minden sovány üzlet mögött ott kandikál a zsiros per. Amiből, a jól elhelyezkedett ügyvédnek van haszna. És a modern ügyvéd fonja tovább az ő

hálóját. Jól tudja, hogy a pénz nagy hatalom. Old és köt, csak jól kell kezelni. Kellemetlen jogi konstellációk állanak be egy és más üzleti dologban, a modern ügyvéd igyekszik hozzáférni a bíróhoz. Elűzi az éhező bírót, mint a ki-vert ebet, de ha mellette szól az igazság, megkapja azt. Ezt, illetőleg ennek a kiküzdését beszámítja a félnek. Ha nincs igazsága s elvesz a pör, a költségjegyzéken ismét ott szerepel a rejtélyes tétel. A modern ügyvéd, aki előtt a leghevesebb önrdek pár koronában kifejezhető érdeke nagyobb, mint az igazságszolgáltatás érinthetlenségének a nemzeti értéke, letarolja ezt is. És így tovább. Ott, ahol a jog az étellel érintkezik, mindenütt feltűnnek az élősdiak. És élnek jobban, vigabban, mint azok, akik a jognak érvényesítésére akarják felhasználni a tudást, a törvényes képesítést.

A merkantilizált ügyvédi pálya nagy veszedelemre ennek az országnak.

Ügyvédi kamarák, ennek a testületnek a szabad társadalmi egyesülései, régen észrevették a duló bajt. De sikert, eredményt nem érnek el. A romlást, amelyet a romlott elemek feltolakodása előidézett az ügyvédi karban, nem fejezi ki a kamarák fegyelmi bíróságának az ítélkezése. Ide csak a legsúlyosabb vétségek, a legdurvább bűnök kerülnek. De nem jutnak oda azok az irtózatoss bűnök, melyek az ügyvédi hivatás súlyos megsértését képezik. Az ügyvédi hivatást végre is meg kell védelmezni ettől a folyton terjedő elfajulástól. Ugy-nököl, provizióskodó, finanszírozó ügyvéd végre is nem zöme ennek a karnak. Csakis a hulladék, csakis a romlott eleme. Fájdalom, egyuttal a keresettebb része is.

De miért vannak a kamarák, miért az autonóm szervezet, ha ennek a modern áramlatnak nem tud a maga törvényes hatalmával ellentállani.

A budapesti ügyvédi kamara — amely legtöbbet szenved az ilyen modern ügyvédek-től — ott megkezdte egykor a harcot ellenük. De leszerelték a jobb elemet a majoritással.

Most ennek a győzelmes majoritásnak kell sorompóba lépni.

HIREK.

Csaló aradi ügynök.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

Az aradi rendőrség bűnügyi osztálya egy nagyobb csalási ügyben folytatja a nyomozatot. A csalás elkövetője egy aradi kereskedelmi ügynök, akinek bűne az, hogy megbízó cégétől árukat hozatott előkelő aradi kereskedők címére, a vételárát azonban nem számolta el, hanem jogtalanul a saját céljaira fordította.

Az ügynök manipulációja Müller et Comp. trieszti nagy cég feljelentése folytán jutott napfényre. A cég azt panaszoja ugyanis, hogy az aradi ügynök, akinek nevét a vizsgálat érdeke kívánja titokban tartani, a gondjaira bízott árukból, mintegy 4000 korona értékűt elsikkasztott úgy, hogy az árukat sajátjaként adta el több előkelő aradi kereskedőnek, az árukat azoktól felvette, megbízójának azonban nem küldte el.

A trieszti cég ismerve az aradi vevők jó hírnevét, négy hónapig várt a pénzre, mert az ügynök ennyi időt közölt vele, mint fizetési terminust. Ekkor követelését peres uton érvényesítette az aradi vevők ellen. A per folyamán kisért, hogy az aradi kereskedők már kifizették a vételárát az ügynöknek, az azonban nem számolt el avval megbízójának, hanem a pénzt a maga céljaira fordította.

A rendőrség a napokban befejezi az előnyomozatot a nagyobb szabású csalási ügyben s azután átteszi az iratokat az ügyészséghez. Nem lehetetlen, hogy az ügyészség szenzációs letartóztatásokat is fog eszközölni az ügyben.

Baross Gábor koszorúja.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 18.

Megírtuk keoldi számunkban, hogy a vasárnapi munkaszünet tíz éves fordulója alkalmából a kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete koszorút tett le Baross Gábor szobrára. Ez a koszorú még tegnap eltűnt a szoborról és az esetről jelentést tettek a rendőrségnél.

A vizsgálatot megindították s a tolvaj után nyomoztak, a ki nem tudni mi okból és hogyan, fényes nappal tüntette el a koszorút.

Nos ez a vizsgálat nem vezetett eredményre. Ellenben a kereskedő ifjak már megtudták, hova lett a koszorú. A Baross Gábor szobra tudvalevőleg a központi pályaudvar előtt áll. A kereskedőifjak tudakozódtak tehát a vasuti főnökségnél is, a hol megtudták, hogy egy három tagú vasuti tisztviselőkből álló koszorubizottság intézkedik a Baross-szobor koszorúi tárgyában.

Nosza, felkeresték ezt a bizottságot, a melytől általános meglepetésre arról értesültek, hogy az ő koszorujukat a koszorubizottság vitette el.

— De hát miért?

— Mert mi gondozzuk a szobor körüli kertcskét és miután a pázsitot a közönség letaposta, a koszorút elvittük, különben is 24 órán túl ugysem maradhatott volna ott.

Hát ez az intézkedés annyira magánviseli az önkénykedés minden jelét, hogy szó nélkül hagyni nem lehet. Az a koszorú alig volt ott a szobron tíz órán át és az csak nem járja, hogy a kegyelet jeleit egyszerűen tetszés szerint el lehessen tüntetni, különösen akkor, ha annak épen külön jelentősége van. A koszorúknak legalább is 24 óráig ott kell maradnia, ha pedig a „koszorubizottság“ a pázsitot félti, tartson felügyeletet a szobor mellett, vagy vétesse körül a szobrot kerítéssel.

Ebben az irányban a kereskedőifjak mozgalmat akarnak megindítani és legközelebbi gyűlésen felvetik ezt a koszorúkérdést is és a mozgalomba be akarják vonni a többi fővárosi társasköröket is.

— József főherceg Kisjenőn. Budapest-ről táviratozza tudósítónk József főherceg a jövő héten nagyobb kísérettel hosszabb tartózkodásra Kisjenőre érkezik.

— Uj államtitkár. Jól értesült helyről közlik velünk, hogy a kereskedelemügyi miniszterium államtitkára, Cseörghes Gyula, már legközelebb nyugalomba vonul. Utódjául Sztérynyi József miniszteri tanácsost emlegetik.

— Tassy Pál elutazása. Tassy Pál dr. nagyváradi főügyész ma délelőtt fejezte be az aradi ügyészség hivatalvizsgálatát. A főügyész mindent rendben talált és meglegedését fejezte ki a látottak fölött. A déli gyorsvoattal elutazott Kecskemétre családjához.

— Óriási tüzvész Szegeden. A késő éjjeli órákban óriási tüzről kaptunk telefon-hírt Szegedről. Két helyen: az újszegedi kendergyárban és az alsóvárosi szérüs-kertekben ütött ki a tűz s oly mérveket öltött, hogy annak lokalizálására a tűzoltóság kevésnek bizonyult. A kendergyárban az este beérkező gyorsvo-nat kéményének szikrái felgyújtottak egy 400 métermázsából álló kender csomót, melyről a tűz uj épületekre is áterjedt,

s oly óriási hőség fejlődött ki, hogy az oltás csaknem lehetetlenné vált, minek folytán maga a gyár is veszélyben van. A másik tűz az alsóvárosi, négy hold nagyságu szérüskertben ütött ki, mely zsufolva van cséplésre váró buzaasztagokkal. Itt a vész oly mérveket öltött, hogy az oltáshoz ki kellett vezényelni a Szegeden levő összes katonaságot, s még is kétes, hogy a nagy hőség miatt gátat vethessenek a mint tovább harapózó tűznek. Fél Szeged lakosságának egész buzatermése hamvad itt el s a kár oly óriási, hogy annak összegét most még hozzávetőleg sem lehet megállapítani. A tűz szocialista munkások gyujtogatása folytán keletkezett.

— Mikor lesznek a választások? Félhivatalosan jelentik: A választások határideje csaknem nap-nap után foglalkoztatja a sajtót, nem ritkán eléggé kockáztatott kombinációkkal. Ismételtelen is konstatáltuk, hogy a szept. 3-án összeülő képviselőháznak még sok fontos teendője van s azóta mi sem történt, ami a teendők sokaságát csökkentette volna. Amiből önként következik az is, hogy a választások határideje, minden kombináció ellenére is, a késő őszre fog esni, akkorra, amikor a törvényhozás tul lesz mindazokon a munkálatokon, amelyek halaszthatatlanul még ennek a ciklusnak kell elintéznie.

— A polgári perrendtartás revízióját — mint budapesti tudósítónk táviratozza — Plósz Sándor igazságügyminiszter felügyelete alatt szorgalmasan kodifikálják. A miniszter még szeptember hóban a Ház asztalára akarja tenni a büntetőnovellát, melyet aztán az ősz folyamán anket elé terjesztenek.

— Umberto király emléke. Rómából jelentik: július 29-én Umberto király meggyilkolásának évforduló napján az egész országban kegyeletes emlékünnepet rendeznek. A ceremónián, amelyet a Pantheonban tartanak, a királyi pár s a királyi ház tagjai is megjelennek. Rómában impozánsan fog nyilvánulni a nép kegyelete az elhunyt uralkodóval szemben. A Rómába zarándoklók számát százezerre teszik. Monzában pedig, a gyilkosság színhelyén, kápolnát emelnek.

— A makói kiállítás területén — mint tudósítónk jelenti — napról-napra, mondhatni óráról-órára lázasabb tevékenységgel folyik a munka. A végrehajtó-bizottság által tervezett s épített csarnokok teljesen készen állanak. Kedden délután vizsgálta fölül az építő bizottság és mint teljesen megfelelőket, átvette. — Három uj pavillonnal szaporodott meg alig két-három nap alatt a csarnokok száma. Egy pavillonban a technológiai muzeum és a Weitzer-féle aradi waggonyár kiállítása lesz. Maga a csarnok már készen áll s a belső berendezés is annyira előre haladt a két nagy intézet kiküldött tisztviselőinek vezetése mellett, hogy tegnapra már a dynamogépet is felállították, amely nemcsak a csarnok gépeit hozza működésbe, hanem 16 nagy ivlámpával s számtalan kisebb lánggól a kiállítás egész területét be fogja világítani.

— A románok passzivitása. A román nemzeti komité közelebb ülést tartott, melyen a jövő választásokkal foglalkoztak. A gyűlés a további semlegességet fogadta el. Ebből az alkalomból dr. Ratiu János, a román nemzeti komité volt elnöke, körlevelet intézett párthíveihez, melyben értesíti őket, hogy legutóbb tartott népes értekezletükön a passzivitás politikájának további fentartását határozták el. Ennélfogva erélyes hangon hívja fel román testvéreit, hogy a bekövetkezendő választásoknál a passzivitást szigoruan tartsák meg.

— A Vásárhely-makói vasút érdekeltség elnökéhez, Meskó Sándor dr. csanádmezei alispánhoz Juhász Mihály vásárhelyi polgármester megkeresést intézett, melyben a vasutnak

mielőbbi s lehetőleg még a f. év őszén leendő kiépítését úgy közgazdasági, mint a munkáviszonyok szempontjából szükségesnek tartja és az iránt keresi meg, miszerint ezen nagy fontosságú ügy mielőbbi megoldását eszközölendő, a kedvezményező lépéseket tegye meg.

— Amerikában megválasztott aradmegyei lelkes. Az ujonnan alakult amerikai toledói ev. ref. egyház közgyűlése, mint értesülünk, egyhangúlag *Juhász Sándor* volt hajdu-szoboszlói vallásánárt a *szentleányfalviak* új református lelkészét választotta meg rendes lelkészeül. A gyülekezet meghívó levelét D. J. *Fonsa* miszsiói szuperintendens már el is küldte *Juhásznak*, a ki azonban előreláthatólag nem fogja magyarországi állomását az amerikaival felcserélni.

— Az aradvárosi adókvető bizottság e hó 20-án szombaton a még eddig meg nem adózott lakatos, lapkiadó, lapszerkesztő, lisztkereskedő, malomtulajdonos, marhakereskedő, mérnök, mészkereskedő, mosóintézet tulajdonos, műszerkereskedő, műszerész, norinbergi-áru kereskedő, órás, orvos, pálinka-főző, paplanos, pászka árusító, piperész, porcellán ragasz-készítő, rőföskereskedő, ruhakereskedő, sütő, szabó és szatócsok III. oszt. kereseti adóját állapítja meg.

— Váltóhamisító gróf. Agyafurt módon csapott be két ismert nevű szélhámos — az egyikük gróf — egy budapesti pénzes embert. Elvittek hozzá egy ötezer koronás váltót. Mint kibocsátó a grófnak külföldön lakó nővére szerepelt a papíron. A pénzes ember megígérte a váltó leszámolását és nyomban kérdést intézett egy külföldi bankárhoz az iránt, hogy elég jómódu-e a váltón szereplő grófnő. Néhány nap mulva megkapta az igenlő választ. A két szélhámosnak megmutatta az előnyös választ, közölte velük, hogy most már a váltót magát elküldte a bankárjának, hogy az mutassa be agnoszkálás végett a grófnőnek. A két szélhámos ebbe is beleegyezett és csak ezer forint előleget kértek tőle. A pénzt megkapták és azal távoztak el, hogy néhány nap mulva eljőnek a hátralékért. Hitelezőjük pedig postára tette a váltót és elküldte a bankárjának. Ám három nap mulva nagy meglepetés érte. A külföldi bankár visszaküldte a váltót ezekkel a szavakkal:

— Vettem táviratát, a melyben közli velem, hogy ne agnoszkáltassam a váltót, hanem küldjem önnek vissza. Ime, megtettem.

A két szélhámos csunyául becsapta a hízevény pénzes embert. Amint megkapták az ezer forint előleget, ők sürgönyöztek a külföldi bankárnak a budapesti pénzes ember nevében, természetesen ennek — tudtán kívül. A becsapott hitelező eddig még nem tett feljelentést a szélhámosok ellen.

— A meggyilkolt járásbíró. A minap történt, hogy *Ruby Pál*, a homonnai járásbírószék közkedveltségű aljárásbíráját Homonna közelében a *Szirtalja* nevű kiránduló helyen egy parasztlány kással fejbészurta úgy, hogy nem sokára meghalt. Homonnai levelezőnk az esetet így írja le: *Ruby Pál* néhány hivatalársával egy asztal mellett ült, mikor a gyilkos feléje közeledett és kérdezte tőle:

— Maga az a szolgabíró, aki a nővéremet lecsukatta?

A legény néhányadmagával tolokodott az urak asztala felé.

— Menjetek a pokolba! — szolt rájuk *Ruby*.

— Miért nem a menybe? — kérdezte tótul a legény.

Ruby Pál, aki vidám, jókedvű ember volt, felállt, odament a legényhez és megigazította a katonai sapkáját és az arcát megsimogatta. A legény türte. *Ruby* látta, hogy a legény valamit forral és ezért katonai vezényszóval, amit tartalékos tiszt létére értett, akart megszabadulni a legényétől.

— Balra át, indulj! — Vezényelt neki.

A legény erre előrerántotta kését és az

albíró fejébe döfte. A fiatal, vidám kedélyű, és a társaságban nagyon kedvelt aljárásbíró szomorú sorsa Homonnán nagy megdöbbenést keletkezett. Barátai, ismerősei le vannak sújtva. Szülői: *Ruby József* nyugalmazott főgimnáziumi tanár és neje gyászjelentést adtak ki a harminchárom albíró haláláról.

A gyászjelentés e megható szavakkal végződik:

— Uram, bocsáss meg a bűnös merénylőnek; ártatlan áldozatának pedig adj örök emléket és boldog nyugalmat.

A merénylőt, mint levelezőnk jelenti, már elfogták és a homonnai járásbírószék börtönébe szállították. Azzal védekeznek, hogy részeg volt s hogy nem tudta, hogy az aljárásbíróval beszél.

— Választási anziksz-kártyák. A kuriai bírósági törvénye egy új, speciális iparágat teremtett meg Magyarországon: az alkotmányos ipart. Minthogy ugyanis ezton szigorúan tilos pénzt adni-venni a szavazatért és mivel hogy ingyen mégsem igen hajlandó a nép bizalmával megajándékozni a jelöltet: a leleményes emberek olyan csábító eszközökről gondoskodnak, amelyekkel a törvény keretén belül kicsikarhatja a jelölt a választó voksát. E csábító eszközök között nem éppen az utolsó a „választási arcképes levelezőlap“, amelynek prospektusát most küldözte zét egy élelmes vállalkozó. Ez a levelezőlap azonkívül, hogy a jelölt arcképét hordozza díszül, még arra is alkalmas, hogy egy-egy rövidke emléksorral örvendeztesse meg rajta a jelölt választóinak családját. És a Kárpátoktól az Adriaig van-e magyar család, amelyikben ne akadna anziksz kártya-gyűjtő? A vállalkozó tehát, igen bölcsen, egyszerre két gyöngeségre is alapította a számítását. Először az anzikszkártya-szenvedélyre, másodsor — a jelöltek hiúságára. Mert valószínű, hogy ez az intézmény sokkal több jelöltet fog csábítani mint szavazót. Vannak ugyanis, akik azt tartják, — hogy törvény ide, törvény oda, hanem azért az ötforintos bankó arcképe helyett a jelölt arcképe mégis csak sovány kárpótlás!

— Eljegyzés. *Szántó Adolf* Budapestről eljegyezte Aradon *Wechsler Regina* kisasszonyt.

— Buzakazalégés Szentannán. Szentannai tudósítónk jelenti, hogy tegnap és ma a szentannai határban *Mandl Józsefnek* leégett több kazal buzája. A kár mintegy 6000 korona, a buza nem volt biztosítva.

— Letartóztatott pénzhamisító. A törökbecsei pénzhamisító banda egyik tagját: *Borsényi János* kormányost a csendőrség ma elfogta és letartóztatta.

— Kirabolt tanító. Az aradmegyei *Kerek* községből írja tudósítónk, hogy ott a napokban ismeretlen tettesek kirabolták *Seemayer* kerek magyar tanító házát, míg a tulajdonos *Kuvin*-ban időzött. Minden értékes tárgyat eivittek a lakásból s azután a házat felgyújtották. Azt hiszik, hogy a rablás és a gyújtogatást *bosszúból* a falusi oláhok követték el a magyar nyelvű iskola tanítója ellen.

— Vizbefult huszár. A nagyváradi 2. honvédhuszárezred több legénye lovakat usztatott tegnap a Körösben. a vasuti átjárónál. Míg a legények közül többen lovakon jártak a vízben, addig több huszár a partnál fürdött. Egyszerre csak az egyik huszár *Király József* a deréki erő vízben hirtelen összerogyott. Társai odaugrottak hozzá és kivitték a partra. Szívszélítés érte a vízben a huszárs nyomban megölte. Holttestét a csapatkórházba szállították. *Király József* ősszel volt szabaduloban és az aradmegyei Csermőre való.

— A kiparancsolt lakodalmas nép. Már többször tettünk említést arról a bácskai pikáns, szenzációs hírről, hogy egy bácskai gentry-család elszegényedett sarja, ifju *kamjonkai Szemző Gyula*, egy 19 éves ifju, *Ungár Lajos* ómoravica nábob szép leányát megszöktette. A szenzációsan kezdődött eset, mint most Ujvidékről jelentik, még szenzációsabb véget ért. A fiatal szerelmespárt tudvalevőleg Bécsben letartóztatták s a leányt hazavitték szüleikhez. Ugyanekkor köztudomásúvá let., hogy az ifju aty-

jának tudtával és beleegyezésével történt a szökés, amit az a körülmény igazol legjobban, hogy a szökéshez szükséges pénzt az apa a szökésben levő fiának utánaküldte, mert a szökéskor nem tudta a kellő pénzt előteremteni. Mindenkire a szökés azt a benyomást tette, hogy Ungár gazdag leányára kivették a hálót. A leány is, az ifju is hazakerült, kiki a saját portájára. De csak most kezdődik a regény, amely bátran bohózatnak is beillik. Az ifju, ki a szökéssel a leányt alaposan kompromittálta, nagy rokonsággal bír a Bácskában. A rokonok fölkeresték a dühöngő Ungárt, aki hosszas kérésre látszólag beleegyezett a házasságba. Gyorsan, 8 nap alatt megszerezték a szükséges bizonyítványokat, kellekeket, dispencziót stb. Tegnapra volt a lakodalmos kitűzve. A Vojnic-, Vermes-, Szemző-családok gazdag díszű lakodalomra készültek, de Ungár határozott óhajára a legegyszerűbbre szorítottak. Délelőtt 10-re megérkeztek a nagyszámú lakodalmos vendégek fényes fogatokban, négy lovat a kocsi elé fogva. Egy órára volt az egybekelés kitűzve. Eljött az anyakönyvvezető is, és az aktus kezdetét vette már, mikor a menyasszony után tudakozódtak. Itt kezdődik a bohózat. Erre előlépett a becsületében sértett apa és kerekén kijelentette a leánynak, hogy *biz az ő leánya már tegnap este anyjával külföldi utra indult és a lakodalomból semmi sem lesz*. Erre a leánynak Ujvidéken vett ruhát a lakodalmosok közé dobva, azokat reprodukálhatatlan kifejezések közt a házból kiparancsolta, azzal akarván a becsületén ejtett szégyent megbosszulni, hogy ő az egyszerű kazár a *Bácska legelső dzsentriit házából kikergeti*. Az esetet különben az apa maga táviratozta meg Ujvidékre az ügyvédnek. A távirat így szol:

„Csufosan kidobattam őket, leányom tegnap este elutazott, level meggy. Ungár.“

Ez a regény, ugy látszik, ezzel még nem fejeződött be. A bácskai virtus ily megszegényítést nem tűrhet meg. Mi sem természetesebb, hogy Ujvidéken másról se beszélnek most, mint erről a szenzációról.

— Hohenlohe végrendelete. *Schillingsfürst*-ből jelentik, hogy tegnap bontották fel *Hohenlohe* végrendeletét, melynek tartalmát a család egyelőre titokban tartja. A mostani herceg fivéreivel és nővéreivel együtt Berlinbe utazott, hogy ott a zár alá vett iratokat átvegye.

— A csehországi nagy tűz. Prágából táviratozzák: A neubyzowi tűz a száraz zsindeletők között a nagy szélben gyorsan terjedt. A felnőtt férfinép nem volt otthon. Huszonkét ház leégett. Ötven család 120 gyermekkel hajléktalan. Ideiglenes elhelyezésükről a hatóság gondoskodott. A kár 60,000 korona. Egy rovott multu borbélylegényt letartóztattak, mert azzal gyanusítják, hogy ő gyújtotta fel a falut.

— Merénylet egy csendőr ellen. Vakmerő merényletet követett el az éjjel három ember *Temes-Rékáson*. *Dimitrievics Szvetozár* csendőr ellen. A tettesek, kiket eddig még nem sikerült kinyomozni, az utcán megtámadták a csendőrt, a ki a kardját rántotta az utonállók ellen és az egyiket súlyosan megsebesítette. A sebesült társai erre a csendőrt hátulról támadták meg és kicsavarták kezéből a kardot, a melyel azután agyba-főbe verték és elmenekültek. A csendőrőrsparancnok az utonállók kézrekerítésére széleskörben megindította a nyomozást.

— Egy pupos leány tragédiája. Egy szomorú életpálya nyert szomorú befejezést néhány nap előtt az alsó-ausztriai *Greifenstein*-ban. Egy *Germ Fanny* nevű bécsi leány azon való bánatában, hogy a természet puppal éktelenítette el, beleugrott a Dunába és oda is fuladt. A leány Bécsben lakott egy asszonynál, a kinél nővére fizette érte a tartásdíjat, de ebbe a kegyelemsorsba sem tudta magát beletalálni és férjhez szeretett volna menni. A természet éktelenítő kegyetlensége miatt azonban erre nem volt reménye és ezért elhatároz-

ta, hogy megöli magát. Tegnap Greifensteinba utazott és miután az egész napot ott töltötte, este 9 óra felé kiment a Dunához és habjai közé vetette magát. Nehány matróz ugyan megpróbálta, hogy kimentse, de csak holttestét huzhatták a partra. Halálos tette előtt levelet írt nővérének, melyben bocsánatát kéri, a miért itt hagyta ezt a világot.

— **A kisbíró szerencsétlensége.** Balog János, madarasi kisbíró szerencsétlen esetéről beszél a falu népe, a ki egy szörnyű tévedésnek esett áldozatul. A szomorú eset részletei a következők: Sulyok András madarasi lakos több munkástársával egy hónappal ezelőtt aratni ment. Az aratási idő alatt a többi munkás azzal boszszantotta Sulyokot, hogy amíg ő oda lesz, addig elszereli a feleségét a kisbíró. Ezt a tréfát pedig azért csinálta a többi munkás, mert Sulyok nagyon szerette fiatal feleségét és csupán kiméletből nem vitte el a nehéz munkára, mint a hogy azt a többi munkás tette. A sok élcelést Sulyok végre komolyan vette s az a gonoolat szállta meg, hátha igaz az, a mit a társai beszélnek. A múlt héten, a hogy az aratást befejezték, mielőtt a csépléshez hozzáfogtak volna, Sulyok pár napra hazatért. Tegnapelőtt reggel éppen a kertben foglaloskodott Sulyok, amikor Balog kisbíró valami adóintő cédulával ment Sulyokékhöz és egyenesen bement a konyhába. Sulyoknak, a mint ezt a kertből észrevette, eszébe jutott társainak a mende-mondája, egy dorongot kapott föl s azzal odarohant a konyhához és a mit sem sejtő kisbíró hátulról fejbe ütötte, Balog szó nélkül összeesett és eszméletlen állapotban szállították el s még aznap meg is halt. Sulyok csak a szerencsétlenség után tudta meg a valót, a mikor a csendőrök elfogták és kihallgatták a többi munkást is, a kik beismerték, hogy csak tréfáztak Sulyokkal.

— **Purcsi Károly Aradon.** Az Alföld leghiresebb cigánybandája Purcsi Károly zenekara Aradon játszik a Központi szálló kerthelyiségében. A makói zenészek, akik cigány-párbanuk révén az egész országban ismeretesek lettek, élvezetes játékkal, előkelő műsorokkal minden este nagyszámu közönséget gyönyörködtetnek.

— **Bigámia miatt elítélt lord.** Ismeretes Russell grófnak, az angol lord-ház tagjának ügye, kit bigámiáért pörbe fogtak. Russell gróf örökös tagja volt az angol főrendiháznak. A főrendiház ma bíróssá alakult át és Russele gróft három évi fogságra ítélte. A tárgyalást nagy pompával, középkori ceremóniával tartották meg.

— **Alkohol-mérgezés.** Halasi Mihály aradgáji téglavevőnek Gáspár nevű fia ma csupa virtuskodásból alaposan felhajtott egy fél-literes pálinkás üvegből. A hirtelen megivott sok ital megártott a fiatal gyereknek úgy, hogy ma délután alkohol mérgezés következtében meghalt.

— **Szerelmi dráma.** Véres szerelmi dráma játszódott le Szarvason özv. Krisnyákné mulatóházában. A dráma hőse Hódosi István 24 év körüli asztalos segéd, ki beleszeretett a szomszédban lakó szép Krisnyák Gizába, egy alig tizennyolc éves hajadonba. A leány viszonozta szerelmét, sőt édesanyjának sem volt kifogása a fiatal ember ellen s így az udvarlásnak eljegyzés lett a vége. Később azonban, nem tudni mi okból, egy szép napon a leány visszaküldte a jegygyűrűt vőlegényének. A boldogtalan emberben sötét gondolatok támadtak, revolvert vásárolt s átment a mulatóházba, ahol előbb kérielő szavakkal, könyörgéssel igyekezett a szép Gizát visszahódítani. Mikor azonban látta, hogy mindez hiába való, előrántotta revolverét s ott a szobában háromszor egymásután rálőtt volt menyasszonyára. A három lövés közül kettő talált, az egyik a leány mellébe furódott s halálos sebet ejtett rajta. Alig rogyott össze a leány, Hódosi önmaga ellen fordította a fegyvert s szíven lőtte magát. Csak annyi ereje volt, hogy a szobából kíván-szorogjon, azután összeesett s meghalt.

— **Megégett buzatermés.** Nagy veszedelemben forgott tegnap estefelé Rákoskeres/tur községe. A cséplőgépek szikrája lángra lobbantotta a gép körül fölhalmozott termést és a tűz a nagy szélben föltartoztatlanul elharapózott. Nehány pillanat alatt lángtengerben

volt huszonöt gazdaembernek idei aratása. A munkások, a gépész és a fűtő ijedten rohantak a messzi kutakhoz és bár az egész község épkezü embere, férfiak, asszonyok vegyest egyre hordták vedrekben a vizet, az iszonyatosan pusztító tűzveszedelemnek nem tudták gátat vetni. Huszonöt hatalmas kazal porrá égett, odaveszett a cséplőgép is és az okozott kár meghaladja az ötvenezer koronát. Emberéletben szerencsére kár nem esett, de az anyagi pusztulást egyhamar nem fogják kihaverni, mert éppen a kisebb gazáknak a termése veszett oda. Biztosítva egyikük sem volt.

— **Hirtelen halál.** Havancsák Lajos aradi cipészmeister ma reggel gyoroki szőlőjéből hazatérőben, az aradi pályaudvaron a Gyorokról érkező személyvonat egy harmadosztályu kocsiában hirtelen meghalt. Leitner Ernő dr. kerületi orvos, aki Vidéky Gusztáv rendőrtiszt kíséretében ment ki a helyszínére, szívshűdést konstalt a hirtelen halál okául.

— **Összeeggette a spiritusz.** Özv. Ludvigy Mátyásné, Isse. utz László dr. orvos szakácsnéja ma délelőtt a gyorsforralón tejet akart melegíteni. A forralóból azonban előbb kifogyván a spiritusz, mint ahogy a tej megmelegedett, a szakácsnő újból tölteni akart a telt üvegből. — A forralóban azonban valami égő üszök maradt, ettől lángra kapott az egész üveg spiritusz, felrobbant, s Ludvigyné ruhája lángot fogott. Az égő ruhás szakácsnő a fürdőszobába rohant s hirtelen a fürdőkádba vetette magát. Ennek dacára azonban súlyos égési sebeket szenvedett úgy, hogy a kórházba kellett beszállítani.

— **Éjjeli támadás.** Kuvinból jelenti tudósítónk, hogy Szenzorszán Jócánét és fiát, Györgyöt tegnap éjjel, mikor Illés György mezőcsősz feleségénél voltak látogatóban, három ismeretlen ember megtámadta és súlyosan megsebesítette. A tetteseket keresi a csendőrség.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl mind. n időben saját műtermében és házon kívül.

— **Bevonuló tartalékosok** összes szükségleteiket igen olcsón szerezhetik Porter Vilmos áruházaiban. Nincs az a tárgy, amit Porter Vilmosnál feltűnő jutányos áron be nem szerezhettek.

Gyilkosság az idyll után.

(A mostoha apa szerelme.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18

Az Aradi Közlöny tegnapi számában röviden már megírta azt a megdöbbentő drámát, mely Biharban történt, hol egy asszony leánya segélyével megfojtotta az urát. A véres esetről tudósítónk ma az alábbi érdekes részleteket jelenti:

Tóth János gazdaember Biharban nemrégiben vette feleségül özvegy Sárközy Jánosné, a ki az első házasságából egy takaros, szemrevaló leányzót vitt a második férje házához. A csinos leányzó csakhamar bűnös vágyat gerjesztett a mostoha apja szívében, a ki a leányt egyre üldözte, ostromolta szerelmi ajánlatával.

A leány felháborodva utasította el a mostoha apja ajánlatát. De az nem tágitott. — A leány erre megfenyegette:

— Apám, ha nem hágy békében, mindent elárulok az anyámnak!

— Nem bánom — mondta a szenvedélytől elvakult ember — Inkább elkergetem azt az asszonyt, de te az enyém leszel, ha addig élek is!

A leány el is mondott mindent az anyjának. E perctől fogva persze folytonos volt a háborúság a családban.

Az anya féltékenykedett az urára, de féltékenykedett a leányára is, hogy az is csábitja az apját. — A szomszédság föltanuja volt, hogy sokszor borzalmas veszekedést csaptak. Szörnyű az a családi élet, amit ez a három ember élt.

A minap aztán megdöbbenő fordulatot vett a mostoha apa szerelmi regénye. Történt, hogy az anya távozott hazulról és az apa egyedül maradt odahaza leányával. — Régi olthatatlan szenvedélye újra lobbót vetett a szívében. — Ujra ostromolni kezdte a szép Rózsikát, aki menekült előle:

— Hagyjon békét, mert segítségért kiáltok!

A férfi ekkor nem birt az indulatával. — Megragadta a leányt és szenvedélye áldozatául ejtette. — Ekkor érkezett haza a feleség, az anya.

Hogy mi történt ezután: ez csak később derült ki. A falubelieket egyszer csak az anya és leánya azzal a kiáltással verték föl:

— Jöjjenek hamar! Tóth János felakasztotta magát!

A szomszédság odatódult a házhoz, benéztek az ablakon, bementek a szobába s ott találták Tóth Jánost, egy szegen függve. A lába csaknem a földet érte. A csendőrség is megjelent és értesítették a nagyváradi kir. ügyészséget is, mely intézkedett a vizsgálat megejtése iránt.

Nagy Géza dr. kir. ügyész és Ember Géza vizsgálóbíró mentek a helyszínére Fisch Áron dr. és Gerő Sándor törvényszéki orvosokkal. Az orvosoknak úgy tűnt föl a dolog, mintha Tóth Sándor csakugyan öngyilkos lett volna, mert hiszen a holttesten semmi külső erőszak nyoma nem látszott. A kir. ügyésznek azonban feltűnt, hogy a szeg gyengének látszik arra, hogy a testet elbirta. S ezért is vissza akasztotta a holttestet, melyet időközben leemeltek a falról. A szög nyomban elhajlott. Egyéb külső körülmény is arra vallott, hogy itt nem öngyilkosság forog fenn. Az ügyész véleménye tehát az volt, hogy Tóth András büntény áldozata lett s a tettesek csak később akasztották a falra, amikor esetleg eszméletlen állapotba hozták. Az orvosok ezt nagyon is valószínűnek jelentették ki.

A csendőrség erre a kir. ügyész utasítására ez irányban kezdett nyomozni. A feleségét és leányát vették gyanuba. És a nyomozást fényes siker koronázta.

A bihari csendőrség súlyos gyanúkokat látott fennforogni özvegy Tóth Jánosné, szül. Szabó Sára és leánya, Sárközy Róza ellen. Elannyira, hogy letartóztatták a két nőt és bevitték Nagyváradra. A vizsgálóbíró aztán kihallgatás alá vette a két gyanúsított nőszeremélyt. S az anya és leánya a vizsgálóbíró előtt beismerő vallomást tettek.

Elmondták, hogy a feleség tetten kapta az urát. Vadul rohant rá, birokra kelt vele. s úgy megtorkolta, hogy a férfi elájult. Mikor az eszméletlen férfi ott feküdt előttük: elhatorozták, hogy elteszik láb alól. Fogták az embert és felakasztották a falra. Zsámolyt tettek a lába alá és kirúgták. Azután eltávoztak. Fél óra mulva benéztek az ablakon. Látták, hogy a férfi megkékült arccal lóg a szögön. Akkor fölverték sopánkodásukkal, jajveszékélésükkel a falut:

— Jaj nekünk! Segítség, emberek! Vágjuk le hamar a kötélről.

Igy vallották be a gyilkosságot az anya és lánya, akik künösök ugyan, de bizonyos, hogy bűnökben nagy része van az áldozat végzetes szerelmének. A két nőt a vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi dalegylet f. hó 21-én vasárnap Este, a Kass-féle vendéglőben a szegedi honvéd-zenekas közreműködésével hangversenyt tart. Belépti-díj: személyenként 60 fill. Kezdeté 8 és fél órakor.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kir. közjegyző a vádlottak padján. Mura-szombatiról írják: A helybeli törvényszék vád-tanácsa 21 rendbeli súlyos fegyelmi vétség miatt jogerősen vád alá helyezte Török Ernő kir. közjegyzőt. A vádhatározat elmondja, hogy a közjegyző saját beismerése szerint több esetben a hagyatéki tárgyalások alkalmával a kezeihez befolyt pénzekből jogtalan levonásokat eszközölt, a megengedettnél jóval magasabb díjakat szedett, ingyenes hagyatéki tárgyalásokért is megfizettette magát, a díjak kiszámításánál a számítási alapjául szolgáló cselekvő vagyonhoz a szenvedő vagyont is hozzávette, a kezeihez juttatott pénzeket nem küldötte el idején az illetékes helyekre, hanem az elnökléte alatt álló bankban helyezte el azokat, sőt a tanúk vallomásaiból az is kitűnt, hogy a közjegyzői jegyzőkönyvekbe a felek egyenes tiltakozása dacára a valóságnak meg nem felelő adatokat is belevett. Mindennek következtében a törvényszék Török Ernőt 21 esetből kifolyólag vád alá helyezte és a tárgyalást október hó 20-ára tűzte ki. Az eset Muraszombaton és az egész környéken óriási szenzációt keltett.

NAPIREND.

Julius 19. Péntek. Róm. kath. naptár: Paul, Vince. — Protestáns naptár: Paul, Vince. — Görög-keleti naptár (Julius 6.): N.-Szizoesz. — A nap kel 4 óra 7 perckor, nyugszik 7 óra 32 perckor. — A hold kel 8 óra 13 perckor, nyugszik 8 óra 57 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 óraker 765.0 milliméter, délután 2 óraker 763.2 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 óraker Cº + 18.5, délután 2 óraker Cº + 27.3. — Szél iránya és ereje reggel 7 óraker N. 4, délután 2 óraker N. 5. — Felhőzet reggel 7 óraker félderült, délután 2 óraker többnyire derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratit szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, meleg.

Szabadságsarói emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület I-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11½—12½ óráig. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Julius 21. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása Gainára. — Az aradi iparosifjak önképző-egyletének mükedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Aren-épület.) — Az aradi vas- és fémmunkások szakegyletének júliálisa (Csálai erdő.) — Az aradi mükedvelői ifjak egyrészenek mükedvelői előadással egybekötött táncvigalma Kurticson (Központi kávéház.) — Az aradi dalegylet hangversenye (Kass-vendéglő.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel 5.10	Gyorsvonat reggel 8.18	Személyvonat reggel 6.05	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Személysz. tv. d. u. 3.56	Gyorsvonat délelőtt 11.51	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat este 9.35	Gyorsvonat este 7.11	Szmv. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel 6.35	Gyorsvonat délután 12.11	Soborsiról reggel 6.59	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. u. 4.30	Radnáról dél után 2.38	Gyorsvonat délután 4.06
Radnái este 6.35	Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel 6.20	Személyvonat d. e. 11.56	Vegyesvonat d. e. 10.43	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—			
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat d. u. 4.09	Személyvonat reggel 8.38	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel 6.25	Vegyesvonat d. u. 12.06	Borosbesről szv. r. 8.03	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56		

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

— Fizetéseketelenségek. A bécsi Creditoron Verein a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Ifj. Frenkel testvérek, bej. keresk. cég **Budapest.** Özv. Rosenspitz S., **Ozora.** — Léderer Zsigmond, **Szomolyok.** — Finkelstein Fratri, **Bukarest.** — Krépka Ferenc, **Pilsen.** — Dosondi Lipót, **Hollerschau.**

— Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1901. július 1-től 15-ig. Személyszállítás 1901. július 1-től 15-ig 24129 személy, bevétel 4509 korona 20 fillér, 1900. július 1-től 15-ig 25784 személy, bevétel 4749 korona 90 fillér, 1901. január 1-től július 15-ig 250119 személy, bevétel 48259 korona — fillér, 1900. január 1-től július 15-ig 262768 személy, bevétel 50726 korona 60 fillér. Teherszállítás 1901. július 1-től 15-ig 804780 klg., bevétel 1116 korona 86 fillér, 1900. július 1-től 15-ig 616230 klg., bevétel 797 korona 04 fillér, 1901. január 1-től július 15-ig 17418730 klg., bevétel 17913 korona 58 fillér, 1900. január 1-től július 15-ig 18278640 klg., bevétel 14448 korona 81 fillér.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 18.

Délitőzsde. A buzakínálát elegendő, a vételkedv jobb. Kellemebb irányzat mellett 15.000 métermazsa került forgalomba, elvéve 5 fillérrel magasabb árákon. A többi gabonanemek kellemebbek. Időjárás szép.

Zárul 12 óraker:

Buza októberre	8.01— 8.02
Rozs októberre	6.80— 6.81
Zab októberre	6.32— 6.33
Tengeri júliusra	5.27— 5.28
Tengeri augusztusra	5.34— 5.35
Tengeri 1902. májusra	5.08— 5.09
Repcze augusztusra	12.75—12.85

Zárul 5 óraker:

Buza októberre	8.— 8.01
Rozs októberre	6.75— 6.76
Zab októberre	6.31— 6.32
Tengeri júliusra	5.32— 5.33
Tengeri augusztusra	— — — —
Tengeri 1902. májusra	5.07— 5.08
Repcze augusztusra	12.65—12.75

Zárul 5 óraker:

Oszták hitelrészvény	639.25	korona
Magyar hitelrészvény	644.50	
Leszámitolóbank részvény	431.50	
Rima-Murányi vasmű részvény	455.—	
Oszták-magyar államvasúti részvény	643.50	
Közúti vasút	575.50	
Városi villamos vasút részvény	285.—	

Sz es z ü z l e t.

— Julius 18. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12:80—13.— korona mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Julius 18. —

Magyar elsőröndü: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 75 — 78 fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 84 — 86 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 85 — 86 fillérig. Fiatal könnyü páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 85 — 87 fillérig. Magyar szedett: Nehez páronként 280 kilogrammor fe.üli sulyban — fillérig. Közép páronként 240— 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyü páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehez páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyü páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehez páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyü páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehez páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 85 — 86 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 84 — 85 fillérig. Könnyü páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 85 — 86 fillérig.

*Megjegyzés. A fent jegyzett árák suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendő. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4o/o vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám. Julius 15. napján volt készlet 50,220 darab, Julius 16. napján felhajtott 573 darab, Julius 16. napján elszállított 639 darab, Julius 17. napján maradt készletben 50,154 darab. Uzlet: Csöndes.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, július 18.

Magyar aranyjáradék 4o/o	117.75
Magyar koronajáradék 4o/o	97.90
Magyar arany 41/2o/o	120.25

Magyar ezüst 41/2o/o	100.—
Magyar keleti vasút	118.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	92.75
Magyar italmegváltási kötvény	100.10
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegyek kölcsön	173.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	143.—
Oszták papírjáradék	98.95
Oszták járadék ezüst	98.80
Oszták járadék arany	118.—
Koronajáradék	95.75
1860-iki államsorsjegyek	139.50
Oszták magyar bankrészvény	1640.—
Magyar hitelbank részvény	646.50
Oszták hitelbank részvény	641.50
Oszták-magyar államvasút	646.50
20 frankos arany (Napoleonodor)	19.04
Német birodalmi márka	117.47
London	239.60
Páris	95.15

CSARNOK.

J á n o s.

Írta: **Móra István.**

(Vége.)

V.

A szentistván-napi bálon úgy tele volt a Dóci kocsmája legényekkel, lányokkal, hogy jutott belőle még a pitarba, tornácba is.

János mind a Gazda Kis Lajos szomszéd-ságát kereste. És nem nyughatott tőle egész délután:

— Gyere már idébb, Lajkó, érzik-e még rajtam a juhszag? Mi a? Jót találtam akkor a lányékon utni könyékkal, ugy-e? Hallod-e; avval a juhászkapocscsal még adósom vagy.

S Tóth Pizsi tudott a legényének olyat mondani, hogy mindezt szivelje. Már hogy melyiket féltette a két legény közül, nem tudom, de Kis Lajos csak avval tért ki minden meg-bántásra:

— Szólhatnék én arra, János, de megfogadtam, hogy nem birsz kikezdeni. Állom a fogadást.

S úgy kereste a tágasságot mindig, hogy a fél ház köztük legyen s még be nem alko-nyodott, mikor elment haza.

Szilveszter előtt való nap eljött Kis Lajos a menyasszonyához látóba. Csuf, saras idő volt, lóhaton jött s bekötötte lovát az istállóba. János is odavette magát az istállóba, még a vendég itt maradt s hasztalan hitta a gazda is, gazdasszony is, a lány is.

— Szép jószág! — dicsérte a fogadott bé-res a völégény lovát.

— Az. Császári faj.

— Azt mondom, megér három százast.

— Az is lehet.

— Aztán, nézze kend csak, druzsám, hogy micsoda bolond szép farka van ennek a lónak. Ha leoldaná az ember, majd a földig érne. Meg is próbálom . . . Ne, te, ne félj Bársony!

A fénylő-fekete szőrűhullám szintugy zuhant alá a paripa csüdjéig.

— Micsoda cimer! Druzsám, micsoda cimer!

János nagyot ásított, mintha unná a décsé-retet és másra fordította a szót:

— Druzsám, azok odabent most boroznak, igaz-e?

— De boroznak ám.

— Oszrt nem meglehetnének azt mink is idekint?

— De bor is kék ám ahhoz.

— Hát én gondoltam valamit, druzsám.

— Azt még nem lehet meginni.

— Nono. Hanem hogy van itt valami ko-bakféle, vagy butykos . . .

— Ha csak az a hiba volna!

— Na hát, adok rávalót, öntesse kend tele druzsám Dócinál.

A béres előre nagyokat nyelt, aztán elő-horgászott a padlásról egy kobakot.

— Ez bevenne, — becsülgette az edényt

-- jó negyedfél litert.

— Hát annyit hoz kend druzsám, amennyi belefér.

— De bőven bánik kend a világgal?

— Eleget szükölködtem annakelőtte. Két-esztendei bérem még bent van . . .

— De jó kendnek, druzsám, de na-gyon jó . . .

— Olyan nagyon jó volt, hogy a melle szét-akart néha feszülni s torkára-torkára szaladt a szó, csuklott a belső fájától.

A béres elment. János, hogy egyedül maradt, a sápadt kis istállólámpa világánál sebesen lehányta magáról a katonagunyát s állított ünnepelő ruhájába, mely reggel óta a köcsögágon szellőzött. Oráját, pénzt hagyta a katonanadrágjában, csak arasztos vasu bicskáját vette magához. Aztán a béres almáriumjából, a vakablakból előkeresett egy ollót s lenyirta a legcsutájáig a Gazda Kis Lajos lovának azt a szép farkát.

Fujh, lihegett s befenyegedett a ház felé:
— No, ha Istened van, ezt áld ki béketüréssel!

Aztán kilopakodott a leszállt éjszakába.

VI.

Az urasági földek árka olyan, mint valami sánc, nem hiába volt miből meghányani. A két árokpart közt az országot sík víz. Olyan, mint valami csendes folyó, valahányszor a szél megborolja. A vízben aztán egyszer csak hangos csobogás támad jó messzest, a Gazda Kis Lajos csuffatott lovának a lépései azok. A lubickolás mind hangosabb, mind közelebb lesz. Teremtett más hang nem is hallik a tenger éjszakában. S akkor, a mint a lovas elfordulna éppen a szabad földek közé, ráharsan az árokpartról egy emberi kiáltás.

— Lószórt vegyenek! Lószórt! Egy matring, de föltesz kettővel . . .

A lovas megrázkódott és elkáromkodta magát. János, fönt az árokparton, elkapta a szót:

— Jahán! Kis Lajos. Hát kend káromkodni is tud? Avval mutatja kend, mintha embervér volna benne . . . Pedig csak otkolomp van benn, szagosító, lánybolondító.

Gazda Kis Lajos megállította a lovat:

— De hős valaki, de nyujtogatja a nyelvét a kapu tetejéről.

— Ki merek én menni az utcára is, csak ugorjon kend le a lóru, nem szeretnék benne kárt tenni . . .

Mint akit nagyon pofonvágnak, úgy fordult le Kis Lajos a lóru:

— Gyere hát, az anyád juhnyíró . . .

A másik szempillantásban kinyílt két bicska, egyszerre hallott a csettenése, a harmadik szempillantásban a két fekete alak egymásba ütközött az árok közepén és egy szót se ejtett azontul. Csak lihegett . . . Amelyikét amaz megszurta, csikorított a fogán s rázta kezéről, fejről a vért, a kit nem tudni, az övé-e vagy a másiké?

A ló pedig állt, várt türelmesen a fagyástól piilézni, megaludni kezdő latyakban. Csapkodott közben száraz fejével kétoldalt-hátra, kereste tán elvesztett címerét?

Vártatva megszűnt a zuhogás az árokban . . . Aztán egy ember négykézláb alakja feketedett meg a sölétségben s a ló látta az ő lószemével, érezte ló-orrával, hogy ez nem az ő gazdája.

A fekete ember meglöcsölte magát az országot fagyos vízával s attól lábra állt és odament a lóhoz.

Bársony fölágaskodott, kapált, topogott, forgott abban az egy helyben, a hol a gazdája leszállt róla. Ahhoz volt szoktatva csikókorátul.

János visszamászott a felső árokpartra, levágott egy iharfa-növést, rávágott vele a lóra:

— Mit állsz, szegény fejed . . . Hohó! Nem erre, nem kifelé! Arra lovacskám, a honnan jöttél . . . Közelebb van . . .

A ló úgy felágaskodott az ütésre, hogy ha nyatt vágódott.

De csak nem akart kimozdulni a tett helyéről.

S akkor megcsettent a bicska megint, tomporán szurta vele a béres a feltoppanó lovat.

Ember amit érezvén alig érezne, a sebhedésre szügye közé kapta a paripa a fejét, fölkapott az árokpartra, amit paraszt ló létére sose próbált, aztán egyenességet vett a Kapusi Tóth Péterek tanyájának:

— Ugy, szegény páram, ugy! . . . Ládd, ha az Isten még meg verhetne, te érted verne meg, nem a gazdádért . . .

Megszédült, vérzett valahol igen. Még egyszer megmosódott a ló-nyom jeges vizőbe:

— Eren talált a másik . . . A csizmám

tele van . . . Csak addig a kis csőszházig el tudnék vánszorogni, ahol az a lámpa ég! . . . Ott kártyáznak . . . Hadd mondanám meg, hogy az óram, pénzem, benklyott bérem a druszámé legyen . . . Házasodni akar az is, a Krisztus teremtette . . . Nézd, hogy sárgul velem a világ! Édes szülő anyám, aki vagy, segíts el addig a kis tanyáig . . .

NYILTÉR.*

BORHOZ LEGJOBB!!

KITÜNO ASZTALIVIZ

18

221

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL

Dr. Wiener Gyula,

fogorvos.

Rendel régi lakásában

Szabadságtér 3. sz.

(Reisinger-féle ház.)

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az arad-városi adókiadó-bizottság még eddig meg nem adózott iparosok, kereskedők, orvosok és mindenemű nem fix jövedelemmel bíró adókötelesekre vonatkozó III. oszt. kereseti adó kiszámítási javaslatokat f. é. július hó 18-tól kezdőleg

a városház emeleti kistermében fogja tárgyalni és 1901. évre az adót megállapítani.

Miről az érdekelteket azzal értesitem, hogy a javaslatok elleni kifogásaikat ezen bizottság előtt szóval, vagy írásban előadhatják. Arad, 1901. július hó 15-én.

Szalay Károly,
bizottsági elnök.

Előpatak gyógyfürdőn,

melynek több kiállításán kitüntetett gyógyvize Európa legjelesebb bálnéologusai által a világ legelső érvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki.

Az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuaknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a túlságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzsabában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rásztkor és kedélykorban, idegbajokban máj- és lépdeganatokban, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, fejlődési sápkorban s az ezen alapuló hőszám zavarokban és különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgy- és fűvénykő lerakódás, s húgykőképződéseknél, a méh idült tömölüléseinek, daganatnál, fehér-folyásban, a nem részek gyengeségeiben, angol korban, köszvény és csüzbajokban.

Az ásványviz használataival kapcsolatosan ujonnan berendezett meleg és hideg ásványvízfürdők, hidegvíz gyógymód, massage áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár. távirada, posta, 600 szoba áll a közönség rendelkezésére, napi ár 1 kor. 60 fillértől fennebb, szobák árai május 15-étől július 1-éig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30 százalékkal olcsóbbak. Van 5 vendéglő, melyekben nagyon jutányosan étkezhetni, van gyógykonyha is.

Szórakozásul vannak parkok, erdei fenyves sétányok, olvasó, zongora és társalgó teremek, Lawn-Tennis, tornaszat, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyszintén egy elsőrendű cigányzenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógy-díjmentességben részesülnek.

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasút állomáson szállnak ki, honnan az 1 óra távolra eső Előpatakra magán és társaskocsik szállítják a gyógyvendégeket.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad.

Előpatak, 1901. év május hó.

856

A fürdőigazgatóság.

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknél

az

Kellemes ízű! **Umbertó** Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umbertó-bor China és vasat, e két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borból feloldva kellemesen adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngékedők és lábadozók ne mulasszák el egyszeri kísérlettel meggyőződni e kiváló gyógybor hatásáról. — Az **Umberto** China-vasbor egyszersmind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágygerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesitem, hogy Umbertó china vasbora betegeimnél, különösen ideggyengéknél, neurastheniában szenvedőknél meglepő jó hatással volt.

Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápory Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez“

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Kiadó lakás.

Boros Beni-tér 11. sz. (Fő-ut)

alatt egy

10 szobás lakás,

mellék helyiségekkel

november hó 1-ére
kiadó.

Bővebbet ugyanott az irodában. 943

Az almási körjegyzőséghez egy a jegyzői teendőkben némileg jártas, szorgalmas, nőtlen **írnök,** folyó évi augusztus hó 1-ére **kerestetik.**

Javadalmazása: évi 360 korona fizetés. mosás és ágyneműn kívül teljes ellátás, szorgalmához képest némi mellékjövedelem.

Ajánlatok az almási körjegyzőséghez intézendők. 965

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

2277—1901. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségénél egy 2000 korona évi tisztii fizetéssel és 400 korona lakbérrel javadalmazott állatorvosi állás betöltendő lévén, azon okleveles állatorvosokat a kik ezen állást elnyerni óhajtják s az 1888. évi VII.

t.-cz. 133. §-a illetve ezen t.-cz. végrehajtására vonatkozólag 40000—1888. szám alatt kiadott ministeri rendelet 303. §-ában előirt minősítéssel bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket, 1901. évi augusztus hó 15-ig Meltóságos Urbán Iván urhoz Arad vármegye és város főispánjához benyujtsák. Arad, 1901. évi július hó 16-án.

Institoris,
polgármester helyettes,
főjegyző.

1116—1901. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. adókinestár végrehajtatónak, Luczay Miklós végrehajtást szenvedő elleni 116 korona tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Aradvárosában fekvő, az 1297. számú telekkönyvben A+2. alatt felvett Trombita-utcai 27. számú házból álló ingatlanra az árverést 2160 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi augusztus hó 8-ik napjának délután 3 órájára (az igazságügy-palota II. em. 112. sz. irodában) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-czikk 42. §-ában jeizett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Arad, 1901. évi március hó 18-ik napján.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,

kir. tszéki bíró.

966

Üzletfelosztás és végeladás!

A férfi-divat, czipő- és kalapüzletem felosztása miatt hatóságilag engedélyezett

végeladást

rendezek és a raktáron lévő cikkek, férfi-, női- és gyermek-czipők, kalapok, ingek és nyakkendők, egyenruha cikkek stb. minden elfogadható árban eladatnak.

Az eladás naponta reggel 7 órától este 8 óráig történik.

Tisztelettel:

931

Márkus Lajos.

(Aradi Louvre)

Aradon, Andrassy-tér 15.

3817—1901.

Radnai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

M.-Radna, Kladova, Solymos és Milova községekből M.-Radna székhellyel ujonan alakítandó egészségügyi körben szervezendő körorvosi állás a vármegye alispánjának folyó évi június hó 12-én 9264. sz. alatt kelt rendeletére a szabályszerű látogatási díjakon felül egyelőre a nevezett községek által a megyei kórház alap javára fizetett 489 korona 14 fillér évi javadalmazással ezuttal ideiglenes helyettesítés útján betöltendő lévén, — az ezen állásra pályázni kívánók törvényszerűleg felszerelendő pályázati kérvényeiknek f. hó végéig leendő benyújtására felhivatnak.

M.-Radna, 1901. évi július hó 16-án.

Csukay,
főszolgabíró.

959

„Balf kénes iszapfürdő“

Sopron mellett,

a hasonló vasuti állomás közvetlen tözsomszédságában.

Télen és nyáron nyitva.

A gyógyfürdő erdős hegyektől védett gyönyörű völgyben terül el. Pormentes ozondu levegő.

Javalva van: izom és izületi csusz. csuzos hűdések, köszvényes izületi lob. idült izzadmányok, görvélykór, bujakór, idült fémmérgezés, az idegek betegségei, a légzőszervek hurutjai, idült bőrbetegségek, sérülések és különböző esontbántalmaknál.

Gyógyhatányok: Meleg kénes fürdők. Kénes-vasas lápfürdők, melyek női bajoknál és idült csuznál használtatnak (a hivatalos vegyelemzés szerint vasoxyd tartalomban 18-szor oly erősek, mint a világhírű Marienbadi moorfürdők.) Villamos kénesvízfürdők. (Dr. Gärtner módszere szerint.) melyek főleg idegbántalmaknál alkalmaztatnak rendkívüli sikerrel. villamos fényfürdők elhízás ellen. Szénsavas pezsgőfürdők sziv- és idegbajok ellen, dr. Reitler-féle forróleg készülékek. H. degvizgyógyintézet. Az összes fürdők a mai kornak megfelelően, a legnagyobb kényelemmel vannak berendezve.

100 ágyra berendezett állandó munkás sanatorium, mely a magas belügyminiszteriumnak 1899. évi november hó 15-éről kelt 117214/VI. számú rendelete értelmében az ország összes törvényhatóságainak, nemkülönben a betegsegélyző pénztárak figyelmébe ajánlatott. A m. kir. államasutak alkalmazottai ezen sanatoriumba utaltatnak fürdőhasználat céljából. Ezen munkás sanatorium beteget nap 1 frt 08 kr.-ért teljes ellátás, u. m.: étkezés (reggeli, ebéd és vacsora) lakás, takarítás, világítás és a meleg kénes fürdők használatát élvezik.

Ivó kurál a kénes savanyuvizforrások és egy főleg a vese és hólyagbántalmaknál kitűnő gyógyhatású lithiumos savanyuvizforrás lesz használva, mely utóbbi savanyuviz 25 üvege (fél liter) 5 koronába kerül.

Bővebb felvilágosítással szolgál: Balf kénes gyógyfürdő igazgatósága, vagy a tulajdonos Med. dr. Wesinski István. Posta, vasuti és telefon állomás a fürdőtelepen. 857

Üzlet-átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy Forray-utca 8. sz. alatt eddig

Komlós Ferencz-féle

uri-, női-divat-, czipő-áru-, művirág- és sirkoszu gyári raktárt,

mely ezideig mint Schneider D. budapesti cég bizománya lett vezetve, saját számlámra átvettem.

Az üzletet teljesen új árukkal szereltem fel és igyekezni fogok szolid árak, kitűnő minőség, valamint pontos kiszolgálás által a n. é. közönség b. bizalmát teljes mértékben kiérdemelni.

Nagybecsű pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

BRAUN S.

Arad, Forray-utca 8. sz.,

uri-, női-divat- és czipő-áruk-, művirágok-, mülevek- és sirkoszu gyári raktára. 951